

**CONSTITUȚIA
REPUBLICII ELENE**

EL

CONSTITUȚIA REPUBLICII ELENE

Prezentare generală

Prof. univ. dr. Elena Simina TĂNĂSESCU

1. Scurt istoric

Istoria constituțională a Greciei moderne este marcată de alternanțe între perioade monarhice și republicane, precum și de intervale de timp în care organizarea în fapt a puterii politice a contrazis dispozițiile formale ale legilor fundamentale. Constituția actuală a Greciei instaurează a Treia Republică Elenă și a fost adoptată în 1975, la sfârșitul perioadei de dictatură militară cunoscută sub denumirea de Regimul Coloneilor ce fusese instaurat prin lovitura de stat din aprilie 1967. Textul constituțional a suferit revizuirii în 1986, 2001 și, respectiv, în 2008 și este apreciat de specialiști că fiind o revenire la modelul democratic propus de legile fundamentale care au cărmuit acest stat ulterior Războiului de Independență din 1821 – 1832.

Dintre acestea din urmă, o amprentă istorică deosebită a lăsat-o Constituția din 1864, inspirată de modelele belgian (1831) și danez (1849), care a rămas în vigoare o perioadă mai îndelungată de timp. Ea s-a întemeiat pe principiul monarhiei constituționale, edictat formal încă din 1832, la întronarea Regelui Otto al Greciei, și implementat efectiv începând cu 1844, precum și pe rolul important acordat Parlamentului unicameral. În 1911, a avut loc o revizuire majoră a acesteia, în sensul tendințelor liberale ale partidului de guvernământ.

A Doua Republică Elenă a fost proclamată prin Constituția din 1927, care a pus în vigoare dispozițiile ce nu au ajuns să mai fie puse în aplicare ale unui alt text fundamental, adoptat în 1925. Regele George al II-lea a fost restaurat în urma plebiscitului din 1935, dar nu s-a reușit și conceperea unei Constituții care să consfințească această situație de fapt, astfel încât forma monarhică de guvernământ și-a găsit legitimarea constituțională abia în 1952, la adoptarea unui text constituțional inspirat după modelul de la 1864.

În mod formal, restaurarea definitivă a republicii parlamentare a avut loc în iunie 1973, la abolirea monarhiei de către conducătorul juntei militare cunoscute sub denumirea de Regimul Coloneilor, dar aceasta nu reprezenta altceva decât o fațadă pentru regimul militar. La revenirea administrației civile sub conducerea lui Konstantinos Karamanlis, referendumul din decembrie 1974 a consfințit schimbarea formei de guvernământ, iar noua Constituție a declarat Grecia o

republică prezidențială parlamentară. Atribuțiile Președintelui au rămas însă mai degrabă ceremoniale după revizuirea din 1986.

2. Raporturile dintre principalele autorități statale

Deși nu este expres menționat în articolul 26 din Constituție, principiul separației și colaborării puterilor în stat guvernează exercitarea puterii de stat în Grecia. Astfel, puterea legislativă este exercitată de Parlament împreună cu Președintele Republicii, puterea executivă revine Președintelui Republicii și Guvernului, iar puterea judecătorească este realizată de instanțe judecătorești.

Parlamentul elen este monocameral și este alcătuit dintr-un număr de membri nu mai mic de 200 și nu mai mare de 300. Parlamentarii sunt aleși prin scrutin universal, egal, direct, secret și obligatoriu, ce trebuie organizat în aceeași zi pe întreg teritoriul Greciei și ale cărui rezultate trebuie anunțate tot în aceeași zi. Listele electorale sunt alcătuite în funcție de locul nașterii cetățenilor eleni, iar votul se organizează în circumscripții care țin seama tot de acest criteriu. Aceasta nu împiedică organizarea votului și pentru diaspora elenă, larg răspândită în lume, dar numai pe baza unei legi adoptate cu o majoritate de două treimi din membrii Parlamentului.

Parlamentarii sunt învestiți cu un mandat reprezentativ de patru ani, care începe în ziua alegerilor generale.

Parlamentul se întrunește de drept în prima zi de luni a lunii octombrie din fiecare an și lucrează în sesiuni anuale care durează cel puțin cinci luni și se prelungesc de drept până când este votat bugetul anual. Președintele Republicii poate suspenda lucrările Parlamentului o singură dată pentru cel mult 30 de zile fie prin amânarea începerii sesiunii parlamentare, fie prin întreruperea acesteia, dar nu poate repeta o astfel de acțiune în aceeași sesiune parlamentară fără aprobarea Parlamentului. Pe durata vacanțelor parlamentare Parlamentul instituie o Secție pentru a continua activitatea legislativă, cu excepția anumitor categorii de legi expres menționate în art. 72 din Constituție (în principiu, acte normative ce vizează punerea în aplicare a anumitor prevederi constituționale de garantare a drepturilor fundamentale, acte normative de interpretare autentică a legilor sau de aprobare a bugetului și execuției bugetare).

Parlamentul dispune de deplină autonomie regulamentară și organizatorică și poate beneficia inclusiv de serviciile unui comitet științific stabilit prin Regulamentul propriu [art. 55 alin. (5)]. El are în principal competențe deliberative, normative și de control și decide cu votul a cel puțin o pătrime din membrii săi. În cazul în care se ajunge la paritate de voturi de două ori, la a doua votare propunerea va fi considerată respinsă.

Inițiativa legislativă revine Parlamentului (proponeri legislative) și Guvernului (proiecte legislative); anumite categorii de legi, precum și codurile judiciare ori administrative au proceduri detaliat stabilite în Legea fundamentală. Cu titlu de exemplu (și parțial relevant mai ales pe durata recentei crize financiare parcurse de Grecia cu mai multă severitate decât alte state), proiectele de lege care au ca

obiect acordarea unei pensii și condițiile în care aceasta poate fi acordată pot fi prezentate doar de către Ministrul Finanțelor și numai după obținerea avizului Curții de Conturi. Ocolirea acestei obligații prin introducerea unor dispoziții privind pensiile în proiecte de lege prezentate pentru reglementarea altor chestiuni este sancționată cu nulitatea [art. 73 alin. (1) și (2)].

Fiecare proiect sau propunere legislativă va fi discutat(ă) și votat(ă) de câte trei ori, și anume o singură dată în principiu, o singură dată pe articole și o singură dată în ansamblu, cu excepția proiectelor sau propunerilor care sunt trimise înapoi la Parlament și care vor fi dezbătute și votate de plen de două ori și în două ședințe diferite, la interval de cel puțin două zile. Procedura de urgență, ce poate fi solicitată de Guvern, nu reduce categoriile de dezbateri parlamentare, ci permite doar desfășurarea lor într-un număr limitat de ședințe de lucru, număr ce poate fi precizat de Guvern.

Pe durata legislaturii parlamentare, membrii Parlamentului nu vor fi urmăriți penal, arestați, reținuți sau în alt fel privați de libertate fără aprobarea prealabilă acordată în mod expres de Parlament. De asemenea, niciun membru al Parlamentului dizolvat nu poate fi urmărit penal pentru infracțiuni de natură politică în perioada cuprinsă între dizolvarea Parlamentului și declararea alegerilor pentru noul Parlament. Autorizarea nu este necesară atunci când membrii Parlamentului sunt surprinși în flagrant delict (art. 62).

Președintele este ales de Parlament, pentru o perioadă de cinci ani, cu votul a două treimi din numărul parlamentarilor. Dacă acest prag nu poate fi atins sunt prevăzute mai multe tururi de scrutin succesive, care necesită majorități parlamentare descrescătoare și care, în caz că nu sunt atinse, pot conduce chiar la dizolvarea și alegerea unui nou Parlament (art. 32).

Președintele poate retrimite în Parlament legile adoptate, înainte de a le promulga, caz în care este necesar votul majorității absolute a corpului legislativ pentru a obliga Președintele la promulgarea legii (art. 42). De asemenea, în cazuri excepționale sau de necesitate urgentă și neprevăzută, Președintele poate, la propunerea Guvernului, să emită acte cu conținut legislativ, care trebuie supuse Parlamentului spre ratificare în termen de 40 de zile de la emitere. Dacă nu sunt ratificate de Parlament în termen de trei luni, aceste acte devin caduce pentru viitor [art. 44 alin. (1)].

Dacă Președintele ajunge, în mod culpabil sau nu, în situația de a nu-și mai îndeplini atribuțiile, va fi înlocuit temporar de Președintele Parlamentului sau, dacă nu există un Parlament, de către Președintele Parlamentului anterior și, în cazul în care acesta din urmă refuză sau nu există, de către Guvern în mod colectiv. Dacă această situație se prelungește pe o perioadă de peste 30 de zile, Parlamentul va fi convocat în mod obligatoriu, chiar dacă acesta a fost dizolvat, în scopul de a decide, cu o majoritate de trei cincimi din numărul total al membrilor săi, dacă situația în cauză impune organizarea unor alegeri pentru un nou Președinte [art. 34 alin. (1) și (2)].

Actele Președintelui trebuie, de regulă, contrasemnate de către ministrul de resort, care astfel își angajează răspunderea politică pentru conținutul documentului (art. 35). Organizarea unor referendumuri legislative, precum și adresarea de către Președinte a unor mesaje către popor sunt permise doar în condiții restrictive [art. 44 alin. (2) și (3)].

Pentru acte care nu au legătură cu îndeplinirea atribuțiilor Președintelui, urmărirea sa penală va fi suspendată până la expirarea mandatului prezidențial. Propunerea de intentare a unei acțiuni în justiție împotriva Președintelui trebuie depusă în Parlament și semnată de cel puțin o treime din totalul membrilor acestuia. După deferirea sa instanței, Președintele Republicii se abține de la îndeplinirea atribuțiilor sale și trebuie înlocuit conform art. 34.

Prim-ministrul, numit de Președinte, este șeful partidului care deține majoritatea absolută a locurilor din Parlament. O modificare a legii electorale din 2012 a instituit o primă electorală de 50 de mandate pentru partidul care a obținut cel mai mare număr de voturi. Dacă niciun partid nu deține majoritatea absolută, Președintele este obligat să urmeze o procedură în care oferă succesiv șefilor anumitor partide parlamentare posibilitatea de a propune Parlamentului un Guvern. Pentru evitarea blocajelor, sunt prevăzute termene în care este necesar ca partidele să acționeze. În cazul în care partidele eșuează, dispozițiile constituționale detașiază formarea unui executiv a cărui misiune va fi organizarea unor alegeri pentru schimbarea configurației Parlamentului (art. 37). Dacă se ajunge ca Parlamentului să-i fie propuse două Guverne, iar acesta le respinge, Președintele poate dizolva Parlamentul dacă componența acestuia nu garantează stabilitatea guvernamentală. La fel poate fi procedat și după demisia a două Guverne [art. 41 alin. (1)]. Președintele mai poate dizolva Parlamentul la propunerea Guvernului care a primit vot de încredere în vederea soluționării unei probleme naționale de importanță excepțională [art. 41 alin. (2)].

Incapacitatea Prim-ministrului de a-și îndeplini atribuțiile din motive de sănătate este constatată de Parlament în baza unei rezoluții speciale, adoptate cu majoritatea absolută a membrilor Parlamentului, în urma unei propuneri făcute de grupul parlamentar al partidului căruia îi aparține Prim-ministrul, cu condiția ca acesta să aibă majoritatea absolută a locurilor din Parlament. În orice alt caz, propunerea va fi depusă de cel puțin două cincimi din numărul total al membrilor Parlamentului [art. 38 alin. (2)]. Aceste texte se aplică și în cazul înlocuirii Președintelui potrivit art. 34.

Starea de asediu este pusă în aplicare, de regulă, de Parlament, nu de Președinte. Numai dacă acesta nu poate fi convocat la timp, asemenea măsuri pot fi luate prin decret prezidențial, emis la propunerea Guvernului. Guvernul va supune decretul spre aprobare Parlamentului imediat ce convocarea acestuia devine posibilă, chiar și atunci când mandatul acestuia s-a încheiat sau a fost dizolvat [art. 48 alin. (1) și (2)]. Pe timpul stării de asediu, Președintele poate, de asemenea, în urma unei propuneri a Guvernului, să emită acte cu conținut legislativ pentru a face față situațiilor de urgență

sau pentru a restabili cât mai repede posibil funcționarea instituțiilor constituționale. Dacă aceste acte nu sunt depuse spre ratificare sau nu sunt ratificate în termen de Parlament, ele devin caduce pentru viitor [art. 48 alin. (5)].

Este întotdeauna necesar ca Guvernul să beneficieze de votul de încredere al Parlamentului, pe care trebuie să îl solicite chiar după data depunerii jurământului. Dacă Parlamentul decide să își retragă votul de încredere pentru Guvern sau pentru un membru al Guvernului, o moțiune de cenzură trebuie să fie semnată de cel puțin o șesime din membrii Parlamentului și să precizeze în mod explicit subiectele ce urmează a fi supuse dezbaterii. O moțiune de cenzură poate fi depusă înainte de expirarea unei perioade de șase luni de la respingerea unei alte moțiuni numai dacă aceasta este semnată de majoritatea absolută a Parlamentului [art. 84 alin. (1) – (3)].

Parlamentul are competența exclusivă de a pune sub urmărire penală persoane care sunt sau au fost membri ai Consiliului de Miniștri sau secretari de stat pentru infracțiuni pe care acestea le-au comis în cursul îndeplinirii atribuțiilor lor. Hotărârea va fi adoptată cu majoritatea absolută a membrilor Parlamentului. Parlamentul își poate revoca hotărârea în orice moment sau poate suspenda în orice moment urmărirea penală, procedurile preliminare sau acțiunea principală, tot cu majoritate absolută. Instanța competentă pentru judecarea unor astfel de cauze în primă și ultimă instanță este, ca instanță supremă, o Instanță Specială formată pentru fiecare cauză din șase membri ai Consiliului de Stat și șapte membri ai Curții de Casație [art. 86 alin. (1), (3) și (4)].

3. Puterea judecătorească

Constituția Greciei prevede dispoziții care instituie independența puterii judecătorești. Instanțele sunt alcătuite din judecători permanenți care beneficiază de independență funcțională și personală. În îndeplinirea atribuțiilor lor, judecătorii se supun doar Constituției și legilor [art. 87 alin. (1)]. Magistrații sunt numiți pe viață prin decret prezidențial și pot fi revocați sau eliberați din funcție doar în conformitate cu o hotărâre judecătorească întemeiată pe o condamnare penală sau o abatere disciplinară gravă, ori o boală, o invaliditate sau o incompetență profesională. Acțiunea disciplinară asupra magistraților cu grad de judecător sau avocat general al Curții de Casație sau asupra celor cu grad echivalent sau superior se judecă de Consiliul Disciplinar Superior, format din Președintele Consiliului de Stat în calitate de președinte și din doi vicepreședinți sau judecători ai Consiliului de Stat, doi vicepreședinți sau judecători ai Curții de Casație, doi vicepreședinți sau consilieri ai Curții de Conturi și doi profesori universitari de drept de la facultățile de drept din cadrul universităților din țară în calitate de membri. Acțiunea disciplinară asupra oricărui alți magistrați se judecă de consilii formate din judecători permanenți desemnați prin tragere la sorți. Acțiunea disciplinară poate fi inițiată și de Ministrul Justiției (art. 91).

Transferul magistraților este interzis cu excepția magistraților asistenți pe lângă instanțele de prim grad și numai la cererea acestora din urmă [art. 88 alin. (1), (4)]

și (6)]. Promovările, numirile în funcții, transferurile, detașările și transferurile magistraților sunt efectuate prin decret prezidențial, emis în urma unei decizii prealabile a consiliului judiciar superior, compus din Președintele instanței supreme a ordinului judecătoresc respectiv și din membri ai aceleiași instanțe, din rândul celor care au activat în cadrul acesteia pentru o perioadă de cel puțin doi ani. Durata deținerii funcției de Președinte al Consiliului de Stat, al Curții de Casație și al Curții de Conturi, precum și a funcției de Procuror General de pe lângă Curtea de Casație și a celei de Comisar General al instanțelor de contencios administrativ și al Curții de Conturi nu poate în niciun caz depăși patru ani [art. 90 alin. (1) și (5)].

Conform Constituției, există două categorii de instanțe judecătorești, respectiv administrative, pe de o parte, civile și penale, pe de altă parte. Instanța supremă pentru tribunalele civile și penale este Curtea de Casație, cu rol în unificarea jurisprudenței civile și penale, iar pentru justiția administrativă acest rol este ocupat de Consiliul de Stat. Un judecător administrativ nu poate, de regulă, judeca o cauză civilă sau penală, iar un judecător civil poate judeca o cauză penală sau civilă, dar niciodată una administrativă.

Cauzele civile sunt judecate în primă instanță de judecătorii sau tribunale, în funcție de valoarea estimată a litigiului. În apel, intervin tribunalele sau Curțile de apel, tot în funcție de valoarea estimată a litigiului. Deciziile pronunțate de Curtea de Casație în apel sunt irevocabile, iar această instanță poate, de asemenea, ordona casarea și rejudecarea unei decizii definitive a Curților de apel pentru încălcarea legii sau a principiilor procedurale.

În materie penală, Grecia cunoaște o împărțire tripartită a infracțiunilor (crime, delikte și contravenții) care atrage competențe materiale diferite pentru judecata în primă instanță. Crimele cele mai grave sunt judecate de tribunal în primă instanță și apoi de Curtea de apel într-o compoziție mixtă care include patru jurați și trei judecători de carieră. Cu excepțiile prevăzute de lege, spre exemplu crimele de terorism sau crimă organizată sunt judecate în primă instanță exclusiv de magistrați de carieră ai Curții de apel. De o manieră asemănătoare, Curtea de Casație poate ordona casarea și rejudecarea deciziilor pronunțate de Curțile de apel pentru încălcarea legii sau a principiilor procedurale.

Controlul actelor administrative poate privi atât aspecte procedurale, cât și de fond ale acestora. În funcție de importanța actelor atacate, competența de judecată în primă instanță aparține Curților administrative de primă instanță sau de apel, ori nemijlocit Consiliului de Stat. Consiliul de Stat exercită, de regulă, al doilea grad de jurisdicție [art. 95 alin. (3)]. În principiu, instanțele administrative realizează un control de legalitate, iar nu de oportunitate asupra actelor administrative, adică verifică dacă acestea au fost emise în conformitate cu legile și Constituția. Ele pot însă anula un act administrativ pentru exces de putere. Orice decizii ale instanțelor administrative pot face obiectul unei căi de atac înaintea Consiliului de Stat. Consiliul de Stat participă, de asemenea, la elaborarea actelor normative cu caracter general [art. 95 alin. (1)].

Curtea de Conturi este integrată și ea ordinii jurisdicționale administrative, ca instanță supremă cu o arie de competență materială limitată la anumite probleme, de exemplu litigiile dintre stat și funcționarii publici referitoare la pensiile acestora sau judecarea cauzelor în legătură cu răspunderea funcționarilor publici, civili sau militari, precum și a funcționarilor publici ai organelor administrației locale și ai celorlalte persoane juridice de drept public, pentru orice pierdere intenționată sau din neglijență, suportată de stat, de organele administrației locale sau de alte persoane juridice de drept public [art. 98 alin. (1)]. Deciziile acestea din urmă sunt irevocabile și nu fac obiectul controlului Consiliului de Stat [art. 98 alin. (3)].

Instanțele militare, maritime și ale forțelor aeriene nu au jurisdicție asupra civililor și sunt formate în majoritate din membri ai corpului magistraților, ai forțelor armate, investiți cu garanții de independență funcțională și personală [art. 97 alin. (4) și (5)].

Acțiunile în instanță împotriva magistraților sunt judecate de o Instanță Specială formată din Președintele Consiliului de Stat în calitate de președinte al instanței și dintr-un judecător al Consiliului de Stat, un judecător al Curții de Casație, un consilier al Curții de Conturi, doi profesori universitari de drept de la facultățile de drept din cadrul universităților din țară și doi avocați pledanți din rândul membrilor Consiliului Disciplinar Superior al Ordinului avocaților, în calitate de membri, toți desemnați prin tragere la sorți [art. 99 alin. (1)]. De asemenea, această instanță judecă litigiile privind remunerațiile și pensiile magistraților, în măsura în care soluționarea aspectelor juridice pertinente poate afecta salariul, pensia sau statutul fiscal al unui cerc mai larg de persoane. Alcătuirea instanței include aici participarea unui profesor universitar titular și a unui avocat pledant [art. 88 alin. (1)].

Controlul constituționalității legilor este realizat printr-un sistem mixt, ce îmbină controlul difuz, ce poate fi realizat de orice instanță de judecată, fie ea civilă, penală ori administrativă, cu un control concentrat la nivelul unei instanțe speciale doar în acele cazuri în care, cu privire la o aceeași problemă de drept, cele două sisteme judiciare (civil și, respectiv, administrativ) ajung la soluții contradictorii.

4. Administrația publică locală și organizarea administrativ-teritorială

Constituția din 1975 a restaurat ampla autonomie administrativă locală prevăzută în Constituția din 1952 și a accentuat principiul descentralizării, în ciuda dependenței financiare continue a unităților administrativ-teritoriale față de Guvernul central, după ce, în timpul regimului de dictatură militară, entitățile locale au fost controlate îndeaproape de structurile centrale.

Grecia a fost împărțită încă din 1987 în 13 regiuni (*periferiarchis*) administrative, cărora li se adaugă administrația autonomă a Muntelui Athos a cărei situație a fost pentru prima oară reglementată în Constituția din 1952. Peninsula Muntele Athos, la sud-est de Salonic, este ocupată de 20 de mănăstiri și este guvernată de un consiliu format din patru membri și de o adunare alcătuită din câte un reprezentant

al fiecărei mănăstiri. Cele 13 regiuni au fost gândite inițial ca auxiliare locale ale Guvernului central, conduse de secretari generali numiți de acesta din urmă, dar ca parte a procesului de descentralizare le-au fost acordate numeroase competențe cu ocazia reformei Kapodistrias din 1997.

Planul Kallikratis, intrat în vigoare pe 1 ianuarie 2011, a desființat aceste regiuni, reunind teritoriul care le corespundea în șapte entități separate conduse de guvernatori și de consilii alese: Attica, Macedonia-Tracia, Epir-Macedonia de Vest, Tesalia-Grecia Centrală, Pelopones-Grecia de Vest-Insulele Ionice, Insulele Mării Egee și Creta.

Regiunile, compuse inițial dintr-un număr total de 51 de prefecturi (*nomoi*), conduse fiecare de un nomarh numit de Ministrul de Interne, sunt astăzi divizate în 74 de unități regionale. Unitățile regionale sunt alcătuite din 325 de municipalități, dintre care unele sunt comunități municipale, iar altele sunt comunități locale.

Pentru gestiunea treburilor locale există o prezumție de competență în favoarea organelor administrației locale în conformitate cu principiul subsidiarității din Carta autonomiei locale a Consiliului European. Statul exercită controlul de tutelă asupra organelor administrației locale, care poartă exclusiv asupra legalității actelor adoptate. Statul adoptă măsurile legislative, executive și fiscale necesare pentru a asigura independența financiară și resursele pentru îndeplinirea misiunii și exercitarea competențelor administrației locale, asigurând în același timp transparența în gestionarea acestor fonduri. Fiecare transfer de competențe de la administrațiile centrale sau deconcentrate ale statului către administrația locală antrenează și transferul resurselor corespunzătoare [art. 102 alin. (1), (4) și (5)].

5. Drepturile fundamentale

Constituția protejează o gamă amplă de drepturi fundamentale care prevăd că toate persoanele care locuiesc pe teritoriul Greciei se bucură de „protecția deplină a vieții, onoarei și libertății lor, indiferent de naționalitate, rasă sau limbă și indiferent de convingerile lor politice și religioase” cu excepția cazului în care dreptul internațional dispune altfel [art. 5 alin. (2)]. Fiecare cetățean adult are dreptul de a participa la viața socială, economică și politică a țării, iar statul și agenții săi răspund de asigurarea cadrului necesar exercitării drepturilor și libertăților individuale. Statul are, la rândul său, dreptul de a solicita tuturor cetățenilor să își îndeplinească obligația de solidaritate socială și națională [art. 25 alin. (4)].

Catalogul drepturilor și libertăților fundamentale recunoscute de Constituție include libertatea de exprimare, libertatea presei, libertatea de întrunire și de asociere pașnică, ocrotirea proprietății, secretul corespondenței și inviolabilitatea domiciliului, regulile care garantează procesul echitabil sau interdicția aplicării retroactive a legii. De asemenea, sunt garantate dreptul de petiționare și dreptul la muncă, la securitate socială și la locuință, la educație, precum și la asistență medicală.

În mod tradițional, Biserica Ortodoxă a Greciei a menținut o legătură strânsă cu statul. Statutul special al Bisericii este recunoscut în art. 3 din Constituție (aceasta din urmă, de altfel, adoptată conform preambulului său „în numele Sfintei, Consubstanțiale și Indivizibile Treimi”), care declară că „religia predominantă în Grecia este Biserica Ortodoxă Răsăriteană a lui Hristos”. Libertatea de conștiință religioasă este declarată inviolabilă, practicarea tuturor „religiilor cunoscute” trebuie să fie liberă, iar ritualurilor religioase ale acestora nu trebuie să le fie aduse obstacole în măsura în care nu încalcă ordinea publică sau bunurile moravuri. Prozelitismul este interzis, indiferent de religia vizată [art. 13 alin. (2)].

Constituția prevede că dreptul la muncă este protejat de stat, care trebuie să asigure crearea condițiilor de încadrare în muncă pentru toți cetățenii și să urmărească progresul moral și material al populației active din mediul rural și urban. Toți lucrătorii, indiferent de sex sau alte diferențe, vor avea dreptul la plată egală pentru muncă egală (art. 22). De asemenea, statul trebuie să adopte măsuri corespunzătoare pentru garantarea libertății de a înființa sindicate și a exercitării libere a drepturilor conexe împotriva oricărei încălcări a acesteia. Dreptul la grevă este exercitat de sindicatele înființate în mod legal în vederea protejării și promovării intereselor financiare și de muncă generale ale lucrătorilor (art. 23).

6. Raportul dintre dreptul național și dreptul Uniunii Europene

Conform art. 38, ratificarea tratatelor internaționale nu poate face obiectul delegării legislative, ceea ce lasă a se înțelege că Grecia aplică un sistem dualist de ratificare a tratatelor internaționale. Alin. (1) al art. 28 confirmă această interpretare și încorporează normele de drept internațional general recunoscute și convențiile internaționale în dreptul intern elen doar după ratificarea lor prin lege, conferindu-le totodată prioritate de aplicare față de orice dispoziții contrare de rang legislativ.

Clauza interpretativă de la art. 28 precizează că această dispoziție reprezintă fundamentul pentru participarea țării la procesul de integrare europeană, iar alin. (2) și (3) precizează că limitarea suveranității naționale poate fi realizată pe baza unei legi adoptate de Parlament cu majoritatea absolută a membrilor săi, însă conferirea de competențe constituționale unor organizații internaționale necesită o majoritate de trei cincimi din numărul parlamentarilor.

În vreme ce Curtea de Justiție a Uniunii Europene consideră că dreptul european este superior dispozițiilor naționale, inclusiv celor de natură constituțională, instanțele judecătorești din Grecia și, în special, Consiliul de Stat au ocolit pronunțarea unei soluții directe în problema conflictului ierarhic dintre normele constituționale și cele europene.

În anul 2001, o nouă dispoziție a fost adăugată Constituției, conform căreia proprietarii întreprinderilor private de presă nu aveau dreptul de a participa la achizițiile publice. Ambele partide mari, Noua Democrație (ND) și Mișcarea Socialistă Panelenică (PASOK), au căzut de acord că această normă are ca

obiectiv promovarea transparenței în raporturile financiare ale administrației. În anul 2005, Parlamentul a adoptat o lege care implementa în detaliu respectiva dispoziție constituțională. La reacția imediată a Comisiei Europene, avertizând că această dispoziție încalcă dreptul european al concurenței, Guvernul elen a răspuns că această lege vine să aplice norma constituțională care are o poziție ierarhic superioară dreptului european. Cu toate acestea, Guvernul elen a cedat ulterior presiunilor și a modificat proiectul de lege în conformitate cu instrucțiunile Comisiei Europene, care a amenințat cu reducerea fondurilor comunitare destinate Greciei.

7. Controlul de constituționalitate

În sistemul judiciar din Grecia, fiecare tribunal este considerat competent pentru a se pronunța asupra conformității unor dispoziții legale cu textul Constituției [judecătorii nu sunt obligați să respecte dispozițiile adoptate cu încălcarea Constituției, conform art. 87 alin. (2) și instanțele sunt obligate să nu aplice o lege al cărei conținut este contrar Constituției, conform art. 93 alin. (4)].

Instanța Supremă Specială este însă singurul tribunal care poate declara caduce, începând cu data publicării respectivei hotărâri sau de la data prevăzută în hotărâre [art. 100 alin. (4)], dispozițiile legale neconstituționale (sanctiunea nu este nulitatea, astfel încât operează doar pentru viitor) și deci să le excludă din ordinea juridică, pe când Curtea de Casație sau Consiliul de Stat nu pot decât constata inaplicabilitatea unei dispoziții legale într-o cauză dedusă judecării lor. Decizia Instanței Supreme Speciale este obligatorie pentru toate celelalte instanțe, inclusiv cele supreme. Așa cum arătam anterior, această Instanță Supremă Specială nu intervine decât atunci când există contradicții între Consiliul de Stat, Curtea de Conturi și/sau, Curtea de Casație cu privire la aceeași problemă de drept sau chiar cu privire la aceeași dispoziție legală.

Pentru analiza constituționalității unei dispoziții legale, secțiile Consiliului de Stat și Camerele Curții de Casație sau ale Curții de Conturi au obligația de a trimite chestiunea respectivă spre analiză plenului instanței respective [art. 100 alin. (5)]. Totuși, tratatele internaționale au o poziție juridică supraordonată legilor naționale, dar inferioară dispozițiilor Constituției (art. 28), iar instanțele din Grecia sunt abilitate să înlăture normele interne care vin în contradicție cu dispozițiile cuprinse în acordurile bilaterale sau multilaterale. De aici rezultă că nu este necesară trimiterea în plen a unei chestiuni care privește exclusiv conformitatea dispoziției interne cu normele unui tratat internațional.

Instanța Supremă Specială este alcătuită din Președintele Consiliului de Stat, Președintele Curții de Casație și Președintele Curții de Conturi, patru judecători ai Consiliului de Stat și patru membri ai Curții de Casație desemnați prin tragere la sorți pentru o perioadă de doi ani. În completarea acestora vin, în pricinile care privesc delimitarea competențelor instanțelor sau interpretarea legilor, și doi

profesori universitari de la facultățile de drept din cadrul universităților din țară, desemnați prin tragere la sorți [art. 100 alin. (2)].

În afară de controlul constituționalității legilor Instanța Supremă Specială mai este competentă material și cu privire la contenciosul alegerilor parlamentare, la organizarea unui referendum și rezultatul acestuia, la cauzele care implică pierderea funcției de membru al Parlamentului, dar și cu privire la conflictele de competență între instanțe și autorități administrative ori între instanțe care țin de ordinea civilă și instanțe care țin de ordinea administrativă, precum și cu privire la afirmarea caracterului unor dispoziții de norme ale dreptului internațional general acceptate [art. 100 alin. (1)].

CONSTITUȚIA REPUBLICII ELENE

PREAMBUL

În numele Sfintei, Consubstanțiale și Indivizibile Treimi

PARTEA I Prevederi fundamentale

Secțiunea I: Forma de Guvernământ

Art. 1

- Forma de guvernământ a Greciei este republica parlamentară.
- Suveranitatea populară este fundamentul guvernării.
- Toate puterile emană de la popor și există pentru el și pentru națiune; ele vor fi exercitate potrivit prevederilor Constituției.

Art. 2

- Respectarea și protejarea valorii ființei umane constituie obligațiile principale ale Statului.
- Grecia, aderând la normele de drept internațional general recunoscute, urmărește consolidarea păcii și a justiției, precum și încurajarea relațiilor de prietenie între popoare și state.

Secțiunea II: Relațiile dintre Biserică și Stat

Art. 3

- Religia predominantă în Grecia este cea a Bisericii Ortodoxe Răsăritene a lui Hristos. Biserica Ortodoxă a Greciei, care Îl recunoaște pe Domnul nostru Iisus Hristos drept conducător, este unită în doctrină în mod inseparabil cu Marea Biserică a lui Hristos din Constantinopol și cu orice altă Biserică a lui Hristos de aceeași doctrină, respectând cu fermitate sfintele canoane apostolice și sinodale

și tradițiile sacre. Aceasta este autocefală și este administrată de Sfântul Sinod al Episcopilor slujitori și de Sfântul Sinod Permanent care își are originea în acesta și care este convocat potrivit prevederilor Cartei Statutare a Bisericii în conformitate cu dispozițiile din Tomul Patriarhal din 29 iunie 1850 și din Actul Sinodal din 4 septembrie 1928.

2. Regimul ecleziastic existent în unele districte ale statului nu va fi considerat contrar dispozițiilor alineatului precedent.

3. Textul Sfintei Scripturi va rămâne neschimbat. Traducerea oficială a textului în orice limbă, fără aprobarea prealabilă a Bisericii Autocefale a Greciei și a Marii Biserici a lui Hristos din Constantinopol este interzisă.

PARTEA A II-A

Drepturi individuale și sociale

Art. 4

1. Toți cetățenii greci sunt egali în fața legii.
2. Bărbații și femeile din Grecia vor avea drepturi și obligații egale.
3. Sunt cetățeni greci toți cei care întrunesc condițiile specificate prin lege. Retragera cetățeniei grecești va fi posibilă doar în cazul dobândirii voluntare a unei alte cetățenii sau în cazul realizării unor servicii care contravin intereselor naționale într-o țară străină, în condițiile și potrivit procedurilor prevăzute explicit prin lege.
4. Doar cetățenii greci vor fi eligibili pentru funcții publice, cu excepția situațiilor prevăzute prin legi speciale.
5. Cetățenii greci contribuie fără deosebire la cheltuielile publice proporțional cu mijloacele lor.
6. Fiecare cetățean grec capabil să poarte arme are obligația de a contribui la apărarea patriei în condițiile prevăzute de lege.
7. Titlurile de noblețe sau distincțiile nu sunt conferite și nici recunoscute cetățenilor greci.

Clauză interpretativă

Dispoziția alineatului 6 nu exclude faptul că legea prevede îndeplinirea obligatorie a altor servicii, în cadrul forțelor armate sau în afara acestora (serviciu alternativ), de către persoanele care au o obiecție justificată pe motive de conștiință privind îndeplinirea serviciului armat sau, în general, a sarcinilor militare.

Art. 5

1. Orice persoană are dreptul de a-și dezvolta personalitatea în mod liber și de a participa la viața socială, economică și politică a țării, în măsura în care

acest lucru nu contravine drepturilor altor persoane și nu sunt încălcate prevederile Constituției ori bunele moravuri.

2. Toți cei care se găsesc pe teritoriul Greciei vor beneficia de protecția deplină a vieții, onoarei și libertății lor indiferent de naționalitate, rasă sau limbă și de convingerile lor politice și religioase. Vor fi permise excepții doar în cazurile prevăzute de dreptul internațional.

Extrădarea străinilor urmăriți în justiție pentru acțiunile lor în calitate de luptători pentru libertate va fi interzisă.

3. Libertatea individuală este inviolabilă. Nimeni nu va fi urmărit în justiție, reținut, arestat sau privat de libertate în alt fel, cu excepția cazului în care acest lucru este prevăzut de lege.

4. Măsurile administrative individuale care îngreșesc libera circulație sau stabilirea în țară, precum și libera ieșire din și intrare în țară a oricărui cetățean grec sunt interzise. Restrângerile de această natură pot fi instituite numai ca pedeapsă complementară printr-o hotărâre judecătorească a unei instanțe penale, în cazuri excepționale și numai pentru a împiedica comiterea unor fapte penale, în condițiile prevăzute de lege.

5. Oricine are dreptul la ocrotirea sănătății și identității genetice. Aspectele ce vizează ocrotirea fiecărei persoane împotriva intervențiilor biomedicale vor fi prevăzute prin lege.

Clauză interpretativă

Alineatul 4 nu exclude interdicția de a ieși din țară pentru persoanele aflate sub urmărire penală printr-o decizie a procurorului public sau impunerea unor măsuri necesare pentru ocrotirea sănătății publice sau a sănătății persoanelor bolnave, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 5a

1. Oricine are dreptul la informare, în condițiile prevăzute de lege. Restrângeri cu privire la acest drept pot fi impuse prin lege numai în măsura în care sunt absolut necesare și justificate de securitatea națională sau de combaterea criminalității ori de protejarea drepturilor și intereselor terților.

2. Oricine are dreptul de a participa la societatea informațională. Statul are obligația de a facilita accesul la informații transmise pe cale electronică, precum și producerea, schimbul și difuzarea acestor informații, numai cu respectarea garanțiilor prevăzute la articolele 9, 9a și 19.

Art. 6

1. Nimeni nu poate fi reținut sau arestat fără un mandat judecătoresc motivat, care trebuie să fie prezentat în momentul reținerii sau în timpul arestului preventiv, cu excepția flagrantului delict.

2. O persoană reținută în momentul comiterii unui delict sau în baza unui mandat va fi adusă în fața judecătorului de instrucție competent în termen de

cel mult 24 de ore de la reținerea sa, iar dacă reținerea are loc în afara sediului judecătorului de instrucție, în cel mai scurt timp necesar pentru a transfera acea persoană în acel loc. În termen de trei zile de la prezentarea acelei persoane în fața sa, judecătorul de instrucție trebuie fie să elibereze persoana reținută, fie să emită un mandat de arestare. La cererea persoanei aduse în fața sa sau în caz de forță majoră confirmat imediat printr-o decizie a camerei preliminare competente, acest termen va fi prelungit cu două zile.

3. În cazul în care oricare dintre aceste termene se scurge înainte de a se întreprinde acțiuni, orice gardian sau alt ofițer, funcționar civil sau militar, responsabil pentru detenția persoanei arestate trebuie să o elibereze imediat. Persoanele care încalcă această dispoziție vor fi pedepsite pentru detenție ilegală și vor fi obligate să repare prejudiciile cauzate persoanei afectate și să îi plătească acesteia o compensație pecuniară pentru prejudiciile morale și materiale suferite, în condițiile prevăzute de lege.

4. Durata maximă a arestului preventiv va fi prevăzută de lege; ea nu poate depăși o perioadă de un an în cazul crimelor sau de șase luni în cazul delictelor. În cazuri cu totul excepționale aceste limite maxime pot fi prelungite cu șase sau, respectiv, trei luni printr-o decizie a camerei preliminare competente.

Este interzisă depășirea limitelor maxime ale arestului preventiv prin aplicarea succesivă a acestei măsuri pentru fapte individuale săvârșite în aceeași cauză.

Art. 7

1. Nu poate exista niciun delict și nu va fi aplicată nicio pedeapsă decât dacă acestea sunt prevăzute de o lege în vigoare înainte de comiterea faptei, prin care se definesc elementele constitutive ale faptei. În niciun caz nu va fi aplicată o pedeapsă mai severă decât cea prevăzută la momentul comiterii faptei.

2. Tortura, maltratarea corporală, afectarea sănătății sau folosirea violenței psihologice, precum și orice ofensă adusă demnității umane sunt interzise și pedepsite conform legii.

3. Confiscarea totală este interzisă. Pedeapsa cu moartea nu va fi impusă, cu excepția cazurilor prevăzute de lege pentru crime comise în timp de război și în legătură cu acesta.

4. Legea stabilește condițiile în care statul, în urma unei hotărâri judecătorești, va despăgubi persoane condamnate pe nedrept sau ilegal, arestate preventiv sau lipsite de libertate în orice alt mod.

Art. 8

Nimeni nu poate fi privat împotriva voinței sale de judecătorul care i-a fost atribuit prin lege.

Este interzisă crearea de comitete jurisdicționale sau instanțe extraordinare, indiferent de denumire.

Art. 9

1. Domiciliul fiecărei persoane este un sanctuar. Viața privată și viața de familie a individului sunt inviolabile. Nicio percheziție domiciliară nu poate fi

realizată decât în cazurile și în condițiile prevăzute de lege și întotdeauna în prezența reprezentanților puterii judecătorești.

2. Persoanele care încalcă dispoziția de mai sus vor fi pedepsite pentru violarea de domiciliu și pentru abuz de putere și vor fi obligate să plătească despăgubiri integrale persoanei afectate, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 9a

Oricine are dreptul de a fi protejat împotriva colectării, prelucrării și utilizării, în special prin mijloace electronice, a datelor cu caracter personal, în condițiile prevăzute de lege. Protecția datelor cu caracter personal este asigurată de o autoritate independentă, care este constituită și funcționează în condițiile prevăzute de lege.

Art. 10

1. Oricine, pe cont propriu sau împreună cu alții, are dreptul, cu respectarea legilor statului, de a adresa petiții, în scris, autorităților publice, care sunt ținute să adopte măsuri imediat, potrivit dispozițiilor în vigoare, și să ofere petiționarului un răspuns, scris și motivat, în condițiile prevăzute de lege.

2. Urmărirea penală a persoanei care a depus o petiție pentru fapte sancționabile eventual cuprinse în aceasta va fi permisă numai după ce are loc notificarea deciziei finale a autorității căreia i-a fost adresată petiția și după obținerea aprobării din partea acestei autorități.

3. Serviciul sau autoritatea competentă au obligația de a răspunde cererilor pentru furnizarea de informații și de documente, în special certificate, documente justificative și atestări, într-un termen stabilit ce nu poate depăși 60 de zile, în condițiile prevăzute de lege. În cazul în care în cadrul acestui termen nu se întreprinde nicio acțiune sau, în cazul unui refuz ilegal, în plus față de orice alte sancțiuni sau consecințe juridice, solicitantului i se va plăti și o compensație pecuniară specială, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 11

1. Cetățenii greci au dreptul să se întrunească în mod pașnic și neînarmați.

2. Poliția poate fi prezentă numai la adunările publice în aer liber. Adunările în aer liber pot fi interzise printr-o decizie motivată a autorității polițienești fie în general, dacă o amenințare gravă la adresa securității publice este iminentă, fie într-o anumită zonă, dacă viața socială și economică este amenințată de o perturbare gravă, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 12

1. Cetățenii greci au dreptul să constituie, conform legii, asociații fără scop lucrativ și uniuni care în niciun caz nu pot fi supuse unei autorizări prealabile.

2. O asociație nu poate fi dizolvată pentru încălcarea legii sau a unei dispoziții fundamentale din statutul acesteia decât printr-o hotărâre judecătorească.

3. Dispozițiile alineatului precedent se vor aplica, după caz, uniunilor de persoane care nu constituie o asociație.

4. Cooperativele agricole și urbane de orice fel vor fi autonome, potrivit prevederilor legale și a celor din statutul lor, și se află sub protecția și supravegherea statului care are obligația de a asigura dezvoltarea acestora.

5. Constituirea prin lege a unor cooperative obligatorii destinate unor scopuri în avantaj comun sau de interes public ori de exploatare comună a zonelor agricole sau a altor surse producătoare de bunăstare va fi permisă, însă cu condiția să se asigure un tratament egal pentru toți participanții.

Art. 13

1. Libertatea conștiinței religioase este inviolabilă. Exercițarea drepturilor și a libertăților civile nu depinde de convingerile religioase ale individului.

2. Orice religie cunoscută este liberă și practicarea cultului se realizează fără intervenții, sub protecția legii. Practicarea ritualurilor religioase nu este permisă dacă aduce atingere ordinii publice sau bunelor moravuri. Prozelitismul este interzis.

3. Preoții oricăror religii cunoscute sunt supuși aceleiași supravegheri din partea statului și acelorași obligații către acesta ca și cei ai religiei dominante.

4. Nimeni nu poate fi scutit de la îndeplinirea obligațiilor sale față de stat și nici nu va putea refuza să respecte legile din pricina convingerilor sale religioase.

5. Niciun jurământ nu va fi impus sau depus decât în condițiile prevăzute și în forma stabilită de lege.

Art. 14

1. Oricine își poate exprima și răspândi opiniile verbal, în scris și prin intermediul presei, în conformitate cu legile statului.

2. Presa este liberă. Cenzura și orice alte măsuri preventive sunt interzise.

3. Confiscarea ziarelor și a altor publicații înainte sau după punerea lor în circulație este interzisă.

În mod excepțional, confiscarea va fi permisă prin ordin al procurorului după punerea în circulație și în cazul:

- a. unei infracțiuni contra religiei creștine sau a oricărei alte religii cunoscute;
- b. unei insulte împotriva persoanei Președintelui Republicii;
- c. unei publicații care divulgă informații privind componența, echipamentele și organizarea forțelor armate sau a fortificațiilor țării sau care are drept scop răsturnarea violentă a regimului sau care este îndreptată împotriva integrității teritoriale a Statului;
- d. unei publicații obscene care este ofensatoare pentru decența publică, în cazurile stipulate prin lege.

4. În toate cazurile menționate la alineatul precedent, procurorul trebuie, în termen de 24 de ore de la confiscare, să supună cauza spre examinare camerei preliminare care, în următoarele 24 de ore, trebuie să decidă dacă acea confiscare va fi menținută sau ridicată; în caz contrar, aceasta va fi ridicată de plin drept.

Editorul ziarului sau materialelor tipărite confiscate și procurorul pot introduce apel sau recurs.

5. Orice persoană lezată prin publicarea sau difuzarea de informații inexacte are dreptul la replică, iar mijlocul de informare are obligația corelativă de rectificare integrală și imediată. Orice persoană lezată prin publicarea sau difuzarea de informații ofensatoare sau defăimătoare are, de asemenea, dreptul la replică, iar mijlocul de informare are obligația corelativă de a publica sau transmite răspunsul imediat. Modul în care este exercitat dreptul la replică și în care este asigurată rectificarea completă și imediată sau în care se face publicarea și transmiterea răspunsului va fi prevăzut de lege.

6. După cel puțin trei condamnări în termen de cinci ani pentru faptele penale definite la alineatul 3, instanța va dispune interdicția definitivă sau suspendarea temporară a publicării ziarului și, în aceste cazuri grave, va interzice persoanei condamnate să practice profesia de jurnalist în condițiile prevăzute de lege. Interdicția sau suspendarea publicării va intra în vigoare de la data la care hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

7. Legea stabilește condițiile în care poate fi angajată răspunderea civilă și penală a presei și a celorlalte mijloace de informare, precum și judecarea promptă a cauzelor respective.

8. Legea stabilește condițiile și calificările necesare pentru practicarea profesiei de jurnalist.

9. Regimul proprietății, situația economică și mijloacele de finanțare a mijloacelor de informare trebuie să fie făcute publice în condițiile prevăzute de lege. Legea stabilește măsurile și restricțiile necesare pentru a asigura pe deplin transparența și pluralitatea informațiilor. Concentrarea controlului asupra mai multor mijloace de informare de același tip sau de tipuri diferite este interzisă. În mod special este interzisă concentrarea mai multor mijloace electronice de informare de același tip, în condițiile prevăzute de lege. Calitatea de proprietar, partener, acționar majoritar sau director general al unei societăți informaționale și media este incompatibilă cu calitatea de proprietar, partener, acționar majoritar sau director general al unei societăți care se angajează față de stat sau față de o persoană juridică din sectorul public, în sens larg, să efectueze lucrări sau să furnizeze bunuri ori servicii. Interdicția din secțiunea anterioară se extinde și asupra oricăror tipuri de persoane intermediare, cum ar fi soțul/soția, rude, persoane sau companii dependente din punct de vedere financiar. Reglementări specifice, sancțiunile ce se pot extinde de la revocarea licenței unui post de radio sau de televiziune și până la interzicerea încheierii sau până la anularea unui contract, precum și mijloacele de control și garanțiile pentru prevenirea încălcării interdicțiilor stabilite în frazele anterioare vor fi stabilite prin lege.

Art. 15

1. Dispozițiile din articolul precedent referitoare la protecția presei nu sunt aplicabile pentru filme, înregistrări audio, radio, televiziune sau orice alte mijloace similare pentru transmisiile de voce sau imagini.

2. Radioul și televiziunea se află sub controlul direct al statului. Controlul și impunerea de sancțiuni administrative țin de competența exclusivă a Consiliului Național de Radio și Televiziune, care este o autoritate independentă, în condițiile prevăzute de lege. Controlul direct al statului, care poate lua și forma unui statut de autorizare prealabilă, va urmări transmiterea obiectivă și în condiții de egalitate a informațiilor și a reportajelor de știri, precum și a unor lucrări de literatură și artă, asigurarea nivelului de calitate al programelor mandatate de misiunea socială de radio și televiziune și de dezvoltarea culturală a țării, precum și respectarea valorii ființei umane și protecția copiilor și a tinerilor.

Aspectele referitoare la transmisia obligatorie și gratuită a activității Parlamentului și a comisiilor acestuia, precum și a mesajelor de campanie electorală ale partidelor politice prin radio și televiziune vor fi prevăzute de lege.

Art. 16

1. Artele și științele, cercetarea și învățământul sunt libere, iar dezvoltarea și promovarea acestora sunt obligația statului. Libertatea academică și libertatea de a preda nu exonerează nicio persoană de supunerea față de Constituție.

2. Învățământul reprezintă o misiune fundamentală pentru stat și are ca obiectiv formarea morală, intelectuală, profesională și fizică a cetățenilor greci, dezvoltarea conștiinței naționale și religioase și formarea acestora ca cetățeni liberi și responsabili.

3. Durata învățământului obligatoriu nu poate fi mai mică de nouă ani.

4. Toți cetățenii greci au dreptul la învățământ gratuit la toate nivelurile în cadrul instituțiilor de învățământ de stat. Statul va furniza asistență financiară pentru cei care se remarcă, precum și pentru cei care au nevoie de asistență sau protecție specială, în funcție de abilitățile acestora.

5. Învățământul la nivel universitar va fi furnizat exclusiv de instituții care sunt persoane juridice de drept public complet autonome. Aceste instituții vor funcționa sub tutela statului, au dreptul la asistență financiară din partea acestuia și funcționează în baza unor legi referitoare la statutul și organizarea lor. Fuziunea sau divizarea instituțiilor de învățământ superior poate avea loc prin derogare de la orice alte dispoziții contrare, potrivit legii.

O lege specială reglementează toate aspectele referitoare la asociațiile studențești și la participarea studenților la acestea.

6. Profesorii din instituțiile de învățământ superior sunt funcționari publici. Restul personalului didactic îndeplinește de asemenea o funcție publică, în condițiile prevăzute de lege. Statutele respectivelor instituții prevăd aspectele referitoare la statutul tuturor persoanelor sus-menționate.

Profesorii din instituțiile de învățământ superior nu vor fi concediați înainte de încetarea legală a perioadei lor de angajare decât în cazurile în care sunt reunite condițiile de fond prevăzute la articolul 88, alineatul 4 și în urma unei decizii a unui consiliu alcătuit în majoritate din cei mai înalți magistrați, în condițiile prevăzute de lege.

Vârsta de pensionare pentru profesorii din instituțiile de învățământ superior va fi stabilită de lege; până la emiterea acestei legi, profesorii aflați în funcțiune se vor pensiona prin efectul legii la sfârșitul anului universitar în care au împlinit vârsta de 67 de ani.

7. Învățământul profesional și orice alte forme de învățământ special vor fi furnizate de stat prin intermediul școlilor postliceale pentru o perioadă de cel mult trei ani, după cum este prevăzut în mod expres de legea care definește, de asemenea, drepturile profesionale ale absolvenților acestor școli.

8. Condițiile și termenii pentru acordarea acreditării necesare pentru înființarea și funcționarea școlilor care nu sunt deținute de stat, supravegherea acestora, precum și statutul profesional al personalului didactic din aceste școli vor fi prevăzute de lege.

Înființarea instituțiilor de învățământ superior de către persoane private este interzisă.

9. Sportul se află sub protecția și supravegherea statului.

Statul va acorda subvenții asociațiilor sportive și va controla orice tipuri de asociații sportive, în condițiile prevăzute de lege. Utilizarea subvențiilor în conformitate cu scopul asociațiilor care le primesc va fi, de asemenea, prevăzută de lege.

Art. 17

1. Statul protejează proprietatea; cu toate acestea, drepturile care decurg din aceasta nu pot fi exercitate în detrimentul interesului general.

2. Nicio persoană nu va fi lipsită de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică ce trebuie să fie dovedită corespunzător, doar în cazurile și în modurile prevăzute prin lege și întotdeauna în urma unei despăgubiri prealabile și complete, care trebuie să corespundă valorii bunului expropriat la momentul audierii în instanță pentru stabilirea provizorie a despăgubirii. În cazurile în care se înaintează o cerere pentru stabilirea definitivă a despăgubirii va fi luată în considerare valoarea de la momentul audierii cererii în instanță.

În cazul în care audierea în instanță pentru stabilirea definitivă a despăgubirii are loc după ce s-a scurs o perioadă de un an de la audierea în instanță pentru stabilirea provizorie, pentru stabilirea despăgubirii va fi luată în considerare valoarea de la momentul audierii în instanță pentru stabilirea definitivă. În decizia prin care se declară o exproprierie trebuie să se facă o justificare specifică a posibilității de a acoperi cheltuielile legate de despăgubire. Dacă cel vizat consimte, despăgubirea poate fi plătită și în natură, în special sub forma acordării dreptului de proprietate asupra altei proprietăți sau sub forma acordării de drepturi asupra altei proprietăți.

3. Orice modificare a valorii proprietății expropriate care are loc după publicarea actului de exproprierie și care rezultă exclusiv din aceasta nu va fi luată în considerare.

4. Despăgubirea va fi stabilită de instanțele competente. Ea poate fi stabilită chiar și provizoriu de instanțele judecătorești după audierea sau citarea celui vizat, care poate fi obligat, la discreția instanței, să furnizeze o garanție proporțională în vederea colectării despăgubirii, în condițiile prevăzute de lege. Fără a aduce atingere articolului 94, legea poate prevedea, cu prioritate, stabilirea unei jurisdicții unice, pentru orice litigii și cauze în legătură cu exproprierea, precum și pentru desfășurarea proceselor relevante. Modul în care sunt continuate procesele aflate pe rolul instanței poate fi reglementat de aceeași lege.

Înainte de plata despăgubirii definitive sau provizorii toate drepturile proprietarului vor rămâne intacte, iar ocuparea proprietății nu va fi permisă.

În vederea desfășurării unor lucrări de importanță generală pentru economia țării este posibil să se permită, printr-o decizie specială a instanței care este competentă pentru stabilirea definitivă sau provizorie a despăgubirii, executarea lucrărilor chiar înainte de stabilirea și plata despăgubirii, cu condiția ca o parte rezonabilă din despăgubire să fie plătită și să se acorde o garanție integrală în favoarea beneficiarului despăgubirii, în condițiile prevăzute de lege. A doua teză a primului alineat se aplică pe cale de analogie și acestor cazuri.

Despăgubirea stabilită de instanță trebuie să fie plătită în toate cazurile în termen de cel mult un an și jumătate de la data publicării deciziei privind stabilirea provizorie a despăgubirii datorate, iar în cazurile de cerere directă pentru stabilirea definitivă a despăgubirii, de la data publicării hotărârii judecătorești, în caz contrar exproprierea fiind revocată de plin drept.

Despăgubirea ca atare este scutită de orice impozite, deduceri sau taxe.

5. Legea stabilește cazurile în care va fi plătită celor interesați o despăgubire obligatorie pentru pierderea unor venituri rezultând din proprietatea expropriată până la momentul plății despăgubirii.

6. În cazul executării unor lucrări de utilitate publică sau de importanță generală pentru economia țării, o lege poate permite exproprierea în favoarea statului a unor zone mai mari, dincolo de zonele necesare pentru executarea lucrărilor. Acea lege va menționa condițiile și termenii exproprierii, precum și aspectele referitoare la înstrăinarea, în scop public sau în scop de utilitate publică în general, a zonelor expropriate în plus față de cele necesare.

7. Săparea de tuneluri subterane la adâncimea corespunzătoare fără despăgubire poate fi permisă prin lege pentru executarea unor lucrări de utilitate publică evidentă pentru stat, persoane juridice de drept public, agenții ale administrației locale, agenții de utilitate publică și întreprinderi publice, cu condiția ca exploatarea normală a proprietății situate deasupra acestora să nu fie împiedicată.

Art. 18

1. Deținerea și înstrăinarea minelor, carierelor, peșterilor, siturilor arheologice și tezaurelor, a apelor minerale, curgătoare și subterane, și a resurselor subterane în general vor fi reglementate prin legi speciale.

2. Deținerea, exploatarea și administrarea lagunelor și a lacurilor mari, precum și înstrăinarea în general a zonelor ce rezultă din drenarea acestora vor fi reglementate prin lege.

3. Rechiziționarea proprietății pentru nevoile forțelor armate în caz de război sau mobilizare ori în scopul de a răspunde la un caz de urgență socială imediată ce poate periclita ordinea sau sănătatea publică va fi reglementată de legi speciale.

4. Redistribuirea zonelor agricole în scopul exploatării mai profitabile a terenului, precum și adoptarea unor măsuri pentru a preveni parcelarea excesivă sau pentru a facilita restructurarea micilor exploatați agricole parcelate vor fi permise în conformitate cu procedura menționată într-o lege specială.

5. În afară de cazurile menționate la precedente, legea poate prevedea alte restrângeri ale liberei folosiri a proprietății, precum și a culegerii fructelor proprietății necesare din cauza unor împrejurări speciale. Legea va determina debitorul și procedura de plată către persoana care are dreptul la despăgubire pentru utilizarea sau perceperea fructelor proprietății, care trebuie să corespundă condițiilor existente în fiecare caz.

Măsurile impuse în temeiul acestui alineat vor fi ridicate imediat ce motivele speciale ce le-au impus încetează să existe. În caz de prelungire nejustificată a măsurilor, Curtea Supremă Administrativă va decide cu privire la revocarea acestora, pe categorii de cazuri, în urma recursului înaintat de orice persoană care are un interes legitim.

6. O lege poate reglementa înstrăinarea terenurilor abandonate în scopul revalorizării acestora în beneficiul economiei naționale, precum și reabilitarea agricultorilor săraci. Aceeași lege poate prevedea aspectele de despăgubire parțială sau integrală a proprietarilor, în cazul reparației acestora într-o perioadă rezonabilă de timp.

7. Proprietatea comună obligatorie a proprietăților adiacente din zonele urbane poate fi introdusă prin lege, în măsura în care constituirea separată a acestora sau a unei părți dintre ele nu corespunde reglementărilor aplicabile sau viitoare în materie de construcții din acea zonă.

8. Terenurile agricole care aparțin Mănăstirilor Patriarhale Aghia Anastasia Farmakolitra din Halkidiki, Vlatadhes din Salonic și Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan Teologul din Patmos, cu excepția teritoriilor dependente de acestea, nu pot face obiectul exproprierii. De asemenea, proprietatea din Grecia a Patriarhiei Alexandriei, a Antiohiei și a Ierusalimului, precum și cea a Sfintei Mănăstiri de pe Muntele Sinai nu pot face obiectul exproprierii.

Art. 19

1. Secretul scrisorilor și al oricărui alte forme de corespondență liberă și comunicare este absolut inviolabil. Legea stabilește condițiile în care autoritatea judecătorească nu va fi obligată să păstreze acest secret din motive de securitate națională sau în scopul investigării infracțiunilor deosebit de grave.

2. Legea stabilește organizarea și funcționarea, precum și competența autorității independente care asigură secretul menționat la alineatul 1.

3. Utilizarea elementelor de probă obținute prin încălcarea prezentului articol și a articolelor 9 și 9a este interzisă.

Art. 20

1. Orice persoană va avea dreptul de a primi protecție juridică din partea instanțelor și își poate prezenta în fața acestora opiniile cu privire la drepturile sau interesele sale, în condițiile prevăzute de lege.

2. Dreptul persoanei interesate la o audiere prealabilă se aplică și în cadrul oricărei acțiuni administrative sau măsuri adoptate în detrimentul drepturilor sau intereselor sale.

Art. 21

1. Familia, fiind piatra de temelie a conservării și a progresului națiunii, precum și căsătoria, maternitatea și copilăria se vor afla sub protecția statului.

2. Familiile cu mulți copii, invalizii de război și civilii cu handicap, victimele de război, văduvele și orfanii, precum și persoanele care suferă de boli fizice sau mintale incurabile au dreptul la asistență specială din partea statului.

3. Statul trebuie să asigure sănătatea cetățenilor și să adopte măsuri speciale pentru protecția tinerilor, a vârstnicilor, a persoanelor cu handicap și pentru sprijinirea persoanelor nevoiașe.

4. Dobândirea unei locuințe de către persoanele fără adăpost sau cele cu locuință necorespunzătoare va face obiectul unei atenții speciale din partea Statului.

5. Planificarea și punerea în aplicare a unei politici demografice, precum și luarea oricăror măsuri necesare sunt obligații ale statului.

6. Persoanele cu handicap vor avea dreptul de a beneficia de măsuri care să le asigure autonomia, integrarea profesională și participarea la viața socială, economică și politică a țării.

Art. 22

1. Dreptul la muncă este protejat de stat, care trebuie să asigure crearea condițiilor de încadrare în muncă pentru toți cetățenii și să urmărească progresul moral și material al populației active din mediul rural și urban.

Toți lucrătorii, indiferent de sex sau alte diferențe, vor avea dreptul la plată egală pentru muncă egală.

2. Condițiile generale de muncă vor fi stabilite de lege, completată de contractele colective de muncă încheiate prin negocieri libere și, în cazul eșuării acestora, prin dispoziții stabilite prin arbitraj.

3. Chestiunile referitoare la încheierea contractelor colective de muncă de către funcționari publici și funcționarii din cadrul administrației locale sau din cadrul altor persoane juridice de drept public vor fi prevăzute de lege.

4. Orice formă de muncă obligatorie este interzisă.

Legi speciale vor stabili rechiziționarea serviciilor personale în caz de război sau mobilizare ori pentru a face față nevoilor de apărare ale țării sau urgențelor sociale apărute în urma dezastrelor ori care pot pune în pericol sănătatea publică, precum și contribuția muncii personale la agențiile administrației locale pentru a răspunde nevoilor locale.

5. Statul veghează la securitatea socială a lucrătorilor, potrivit prevederilor legale.

Clauză interpretativă

Condițiile generale de muncă includ definirea modului de colectare, precum și persoana care are obligația de a colecta și de a restitui sindicatelor taxele menționate în statutele lor.

Art. 23

1. Statul va adopta măsuri corespunzătoare pentru garantarea libertății de a înființa sindicate și a exercitării libere a drepturilor conexe împotriva oricărei încălcări a acestora în limitele prevăzute de lege.

2. Dreptul la grevă va fi exercitat de sindicate înființate în mod legal în vederea protejării și promovării intereselor financiare și de muncă generale ale lucrătorilor.

Grevele de orice natură sunt interzise în cazul magistraților și al celor aflați în serviciul forțelor de securitate. Dreptul la grevă va fi supus limitărilor specifice din legea care reglementează acest drept în cazul funcționarilor publici, al angajaților administrației locale și al persoanelor juridice de drept public, precum și în cazul angajaților oricăror tipuri de întreprinderi de natură publică sau interes public a căror funcționare este de importanță vitală pentru a răspunde nevoilor de bază ale societății în ansamblu. Aceste limitări nu pot ajunge până la suprimarea dreptului la grevă sau până la împiedicarea exercitării legale a acestuia.

Art. 24

1. Protejarea mediului natural și cultural reprezintă o obligație a statului și un drept al fiecărei persoane. Statul are obligația de a adopta măsuri preventive sau represive speciale pentru conservarea mediului în contextul principiului de dezvoltare durabilă. Aspectele legate de protejarea pădurilor și a zonelor întinse de pădure în general vor fi reglementate de lege. Întocmirea unui registru forestier reprezintă o obligație a statului. Modificarea utilizării pădurilor și a zonelor întinse de pădure este interzisă, cu excepția cazului în care dezvoltarea agricolă sau alte utilizări impuse în interes public prevalează în beneficiul economiei naționale.

2. Planul general al țării, precum și dispunerea, dezvoltarea, urbanizarea și extinderea orașelor și a zonelor rezidențiale în general vor fi sub autoritatea de reglementare și controlul statului, în scopul de a sprijini funcționalitatea și dezvoltarea așezărilor umane și de a asigura cele mai bune condiții de trai posibile.

Alegerile și evaluările tehnice relevante sunt efectuate potrivit normelor științifice. Întocmirea unui registru cadastral național reprezintă o obligație a statului.

3. În scopul desemnării unei zone ca fiind zonă rezidențială și în scopul activării urbanizării acesteia, proprietățile incluse în aceasta trebuie să participe, fără vreo despăgubire din partea organelor implicate, la înstrăinarea terenului necesar pentru construirea drumurilor, a piețelor și a zonelor de utilitate publică în general și să contribuie la cheltuielile pentru realizarea lucrărilor urbane publice de bază, în condițiile prevăzute de lege.

4. Legea poate prevedea participarea proprietarilor dintr-o zonă desemnată ca fiind rezidențială la dezvoltarea și armonizarea generală a acelei zone, în baza unui plan de urbanism aprobat, în schimbul unor bunuri imobile sau apartamente de valoare egală în părțile din acele zone care vor fi desemnate în final ca fiind corespunzătoare pentru construcții sau în clădiri din aceeași zonă.

5. Dispozițiile de la alineatele precedente se vor aplica și pentru reabilitarea zonelor rezidențiale existente. Spațiile rămase libere după reabilitare vor fi alocate pentru crearea unor spații publice sau vor fi vândute pentru a acoperi cheltuielile suportate pentru reabilitare, în condițiile prevăzute de lege.

6. Monumentele și zonele și elementele istorice se află sub protecția statului. Legea va prevedea măsuri de îngrădire a proprietății private considerate necesare pentru protejarea acestora, precum și modalitatea și tipul de despăgubire datorată proprietarilor.

Clauză interpretativă

Pădure sau ecosistem forestier înseamnă ansamblul organic de plante sălbatice cu trunchi lemnos aflate pe zona de pământ necesară care, împreună cu flora și fauna coexistente aici, constituie, prin interdependența și interacțiunea lor reciprocă, o biocenoză (biocenoză forestieră) și un mediu natural special (derivat din pădure). O zonă întinsă de pădure există atunci când vegetația lemnoasă sălbatică, înaltă sau sub formă de arbuști, este rară.

Art. 25

1. Drepturile omului ca individ și ca membru al societății și principiul statului de drept și social sunt garantate de stat. Toate organele statului sunt obligate să asigure exercitarea liberă și eficace a acestora. Drepturile se aplică în mod corespunzător și relațiilor dintre indivizi. Îngrădirile de orice tip care, conform Constituției, pot fi impuse asupra acestor drepturi trebuie să fie prevăzute direct de Constituție sau de lege, în cazul în care există o rezervă în favoarea acesteia din urmă, și trebuie să respecte principiul proporționalității.

2. Recunoașterea și protejarea drepturilor fundamentale și inalienabile ale omului de către stat urmărește realizarea unui progres social în ceea ce privește libertatea și justiția.

3. Exercițarea abuzivă a drepturilor nu este permisă.

4. Statul are dreptul de a solicita tuturor cetățenilor să îndeplinească obligația de solidaritate socială și națională.

PARTEA A III-A

Organizarea și funcțiile statului

Secțiunea I: Structura statului

Art. 26

1. Puterea legislativă este exercitată de Parlament și de Președintele Republicii.
2. Puterea executivă este exercitată de Președintele Republicii și de Guvern.
3. Puterea judecătorească este exercitată de instanțele judecătorești, ale căror hotărâri sunt puse în executare în numele poporului grec.

Art. 27

1. Frontierele țării nu pot fi modificate fără o lege adoptată cu o majoritate absolută din numărul total al membrilor Parlamentului.
2. Forțele militare străine nu sunt acceptate pe teritoriul Greciei, nu pot rămâne pe acest teritoriu și nici nu îl pot traversa, cu excepția cazurilor prevăzute de o lege adoptată cu majoritatea absolută a membrilor Parlamentului.

Art. 28

1. Normele de drept internațional general recunoscute, precum și convențiile internaționale, începând de la momentul ratificării acestora prin lege și de la intrarea lor în vigoare potrivit prevederilor acestora vor face parte integrantă din legislația națională a Greciei și vor prevala asupra oricăror dispoziții contrare ale legii. Normele de drept internațional și cele ale convențiilor internaționale vor fi aplicabile străinilor numai pe baza condițiilor de reciprocitate.
2. Competențele prevăzute de Constituție pot fi, prin tratat sau acord, conferite instituțiilor unor organizații internaționale atunci când aceasta servește unui interes național important și promovează cooperarea cu alte state. O majoritate de trei cincimi din numărul total al membrilor Parlamentului este necesară pentru a vota legea de ratificare a tratatului sau acordului.
3. Grecia procedează în mod liber, printr-o lege adoptată cu majoritatea absolută a membrilor Parlamentului, la limitarea exercitării suveranității naționale în măsura în care aceasta se impune pentru promovarea unui interes național important, nu încalcă drepturile omului și fundamentele guvernământului democratic și e realizează în baza principiilor de egalitate și a condițiilor de reciprocitate.

Clauză interpretativă

„Articolul 28” reprezintă fundamentul pentru participarea țării la procesul de integrare europeană.

Art. 29

1. Cetățenii greci cu drept de vot pot înființa partide politice și se pot alătura acestora, iar organizarea și activitatea partidelor politice trebuie să servească funcționării libere a guvernământului democratic.

Cetățenii care nu au dobândit încă dreptul de vot pot participa la structurile pentru tineret ale partidelor.

2. Partidele politice au dreptul de a primi sprijin financiar din partea statului pentru cheltuielile lor electorale și de funcționare, în condițiile prevăzute de lege. Legea prevede garanțiile privind transparența în materie de cheltuieli electorale și stabilește, de o manieră generală, gestiunea financiară a partidelor politice, a membrilor Parlamentului, a candidaților parlamentari și a candidaților pentru toate nivelurile de guvernare locală. Legea impune limita maximă a cheltuielilor electorale, poate interzice anumite forme de promovare preelectorală și definește condițiile în care încălcarea dispozițiilor relevante constituie un motiv de pierdere a mandatului de parlamentar la inițiativa organului special menționat în teza următoare. Auditul cheltuielilor electorale ale partidelor politice și ale candidaților parlamentari va fi efectuat de un organ special care este constituit și cu participarea magistraților de rang înalt, în condițiile prevăzute de lege. Legea poate extinde aceste reglementări și asupra candidaților pentru alte poziții electiv.

3. Manifestațiile de orice natură pentru sau împotriva unui partid politic efectuate de magistrați și de cei aflați în serviciul forțelor armate și al forțelor de securitate sunt absolut interzise. În exercitarea sarcinilor lor, manifestațiile de orice natură pentru sau împotriva unui partid politic efectuate de funcționari publici, angajați ai agențiilor administrației locale, ai altor persoane juridice de drept public sau ai întreprinderilor publice ori ai întreprinderilor agențiilor administrației locale sau ai întreprinderilor a căror conducere este desemnată, direct sau indirect, de stat, prin act administrativ sau în baza calității acestuia de acționar, sunt absolut interzise.

*Secțiunea II: Președintele Republicii**Capitolul 1: Alegerea Președintelui***Art. 30**

1. Președintele Republicii este cel care coordonează regimul politic. Acesta este ales de Parlament pentru o perioadă de cinci ani, potrivit dispozițiilor de la articolele 32 și 33.

2. Funcția de Președinte este incompatibilă cu orice alte funcții.

3. Mandatul de Președinte începe în urma depunerii jurământului de către Președinte.

4. În caz de război, mandatul de Președinte este prelungit până la încetarea războiului.

5. Realegerea aceleiași persoane ca Președinte este permisă doar o singură dată.

Art. 31

În funcția de Președinte al Republicii poate fi aleasă o persoană care este cetățean grec de cel puțin cinci ani, este de origine greacă pe linie paternă sau maternă, a împlinit vârsta de 40 de ani și are drept de vot.

Art. 32

1. Președintele Republicii este ales de Parlament prin vot cu apel nominal făcut în ședința special convocată în acest scop de către Președintele Parlamentului cu cel puțin o lună înainte de expirarea mandatului Președintelui în exercițiu, potrivit dispozițiilor din regulamentul acestuia.

În caz de incapacitate permanentă a Președintelui Republicii de a-și îndeplini atribuțiile, potrivit dispozițiilor alineatului 2 din articolul 34, precum și în caz de demisie, deces sau înlăturare din funcție a acestuia, potrivit dispozițiilor din Constituție, ședința Parlamentului în vederea alegerii unui nou Președinte va fi convocată în termen de cel mult 10 zile de la încetarea prematură a mandatului Președintelui anterior.

2. În toate cazurile, alegerea Președintelui va fi făcută pentru un mandat complet.

3. Persoana care primește o majoritate de două treimi din numărul total al membrilor Parlamentului va fi aleasă Președinte al Republicii.

În cazul în care această majoritate nu este atinsă, votul va fi repetat după cinci zile.

În cazul în care al doilea tur de scrutin nu întrunește majoritatea necesară, votul va fi repetat din nou după cinci zile; persoana care primește o majoritate de trei cincimi din numărul total al membrilor Parlamentului va fi aleasă Președinte al Republicii.

4. În cazul în care al treilea tur de scrutin nu produce majoritatea calificată menționată, Parlamentul va fi dizolvat în termen de 10 zile de la vot și vor fi organizate alegeri pentru un nou Parlament.

Imediat ce Parlamentul astfel ales se va fi constituit ca organ, acesta va proceda, prin vot cu apel nominal, la alegerea Președintelui Republicii cu o majoritate de trei cincimi din numărul total al membrilor Parlamentului.

În cazul în care această majoritate nu este atinsă, votul va fi repetat în termen de cinci zile, iar persoana care primește o majoritate absolută a voturilor din numărul total de membri ai Parlamentului va fi aleasă Președinte al Republicii. În cazul în care această majoritate nu este atinsă, votul va fi repetat din nou după cinci zile între cele două persoane cu cel mai mare număr de voturi, iar persoana care primește o majoritate relativă va fi considerată aleasă în funcția de Președinte al Republicii.

5. În cazul în care Parlamentul este absent, va fi convocată o sesiune specială pentru alegerea Președintelui Republicii, potrivit dispozițiilor alineatului 4.

În cazul în care Parlamentul a fost dizolvat, indiferent de modalitate, alegerea Președintelui Republicii va fi amânată până când se va fi constituit noul Parlament ca organ și în termen de cel mult 20 de zile de la aceasta, potrivit dispozițiilor de la alineatele 3 și 4 și dispozițiilor alineatului 1 al articolului 34.

6. În cazul în care procedura specificată la alineatele precedente pentru alegerea unui nou Președinte nu este finalizată la timp, Președintele în exercițiu al Republicii va continua să își îndeplinească atribuțiile chiar și după ce mandatul său a expirat, până la alegerea unui nou Președinte al Republicii.

Clauză interpretativă

Un Președinte al Republicii care demisionează înainte de expirarea mandatului său nu poate fi candidat în alegerile organizate ca urmare a demisiei sale.

Art. 33

1. Președintele ales va prelua exercitarea atribuțiilor ce îi revin în ziua următoare expirării mandatului Președintelui aflat la sfârșitul mandatului sau, în orice alte cazuri, în ziua următoare alegerii sale.

2. Înainte de preluarea exercitării atribuțiilor ce îi revin, Președintele Republicii depune următorul jurământ în fața Parlamentului:

„Jur în numele Sfintei, Consubstanțiale și Indivizibile Treimi să apăr Constituția și legile, să asigur respectarea fidelă a acestora, să apăr independența națională și integritatea teritorială a țării, să protejez drepturile și libertățile cetățenilor greci și să servesc interesului general și progresului poporului grec”.

3. Legea stabilește lista civilă a Președintelui Republicii și funcționarea serviciilor necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor acestuia.

Art. 34

1. În cazul în care Președintele Republicii absentează în străinătate mai mult de 10 zile, în caz de deces, demisie sau a fost înlăturat din funcție ori este incapabil, indiferent de motiv, să își îndeplinească atribuțiile, acesta va fi înlocuit temporar de Președintele Parlamentului sau, dacă nu există un Parlament, de către Președintele Parlamentului anterior și, în cazul în care acesta din urmă refuză sau nu există, interimatul va fi asigurat de către Guvern în mod colectiv.

Pe perioada înlocuirii Președintelui, dispozițiile privind dizolvarea Parlamentului, cu excepția cazului de la articolul 32, alineatul 4, precum și dispozițiile privind revocarea guvernului și recurgerea la referendum potrivit dispozițiilor de la articolul 38, alineatul 2, și articolul 44, alineatul 2, nu se vor aplica.

2. În cazul în care incapacitatea Președintelui Republicii de a-și îndeplini atribuțiile se prelungește pe o perioadă de peste 30 de zile, Parlamentul va fi convocat în mod obligatoriu, chiar dacă acesta a fost dizolvat, în scopul de a decide, cu o majoritate de trei cincimi din numărul total al membrilor Parlamentului, dacă situația în cauză impune organizarea unor alegeri pentru un nou

Președinte. Cu toate acestea, alegerea unui nou Președinte al Republicii nu poate fi amânată în niciun caz mai mult de șase luni de la începutul înlocuirii acestuia din cauza incapacității sale.

Capitolul 2: Prerogative și răspunderea pentru actele Președintelui

Art. 35

1. Niciun act al Președintelui Republicii nu va fi valabil sau realizat decât dacă a fost contrasemnat de ministrul de resort care, doar prin semnătura sa va fi ținut responsabil, și dacă actul a fost publicat în Monitorul Oficial.

În cazul în care Guvernul este eliberat din funcție potrivit articolului 38, alineatul 1, iar Prim-ministrul nu contrasemnează decretul respectiv, acesta va fi semnat doar de Președintele Republicii.

2. Prin excepție, următoarele acte nu necesită contrasemnătură:

- numirea Prim-ministrului;
- atribuirea unui mandat exploratoriu în temeiul articolului 37, alineatele 2, 3 și 4;
- dizolvarea Parlamentului în temeiul articolului 32, alineatul 4 și în al articolului 41, alineatul 1, dacă Prim-ministrul nu contrasemnează, și în temeiul articolului 53, alineatul 1 în cazul în care Consiliul de Miniștri nu contrasemnează;
- retrimiteră în Parlament a unui proiect de lege sau a unei propuneri de lege în temeiul articolului 42, alineatul 1;
- numirile de personal pentru serviciile Președinției Republicii.

3. Decretul pentru proclamarea unui referendum privind un proiect de lege, potrivit articolului 44, alineatul 2, este contrasemnat de Președintele Parlamentului.

Art. 36

1. Președintele Republicii, respectând pe deplin articolul 35, alineatul 1, reprezintă statul la nivel internațional, poate declara război, încheia tratate de pace, de alianță, de cooperare economică și de asociere la organizații și uniuni internaționale și anunță Parlamentul, făcând clarificările necesare, ori de câte ori interesul și securitatea statului permit acest lucru.

2. Tratatul privind comerțul, cele privind impozitare a, cooperarea economică și participarea la organizații și uniuni internaționale, precum și orice alte convenții care conțin concesiile care, potrivit altor dispoziții din prezenta Constituție, nu pot fi acordate fără o lege sau care pot obliga cetățenii greci în mod individual, nu intră în vigoare fără să fie ratificate printr-o lege votată de Parlament.

3. Clauzele secrete dintr-un tratat nu pot prevala în niciun caz celor publice.

4. Ratificarea tratatelor internaționale nu poate face obiectul delegării puterii legislative potrivit articolului 43, alineatele 2 și 4.

Art. 37

1. Președintele Republicii numește Prim-ministrul și, la propunerea acestuia din urmă, numește și revoca ceilalți membri ai Guvernului și secretarii de stat.

2. Este numit Prim-ministru șeful partidului care deține majoritatea absolută a locurilor din Parlament. În cazul în care niciun partid nu deține majoritatea absolută, Președintele Republicii îi va acorda șefului partidului cu o majoritate relativă un mandat exploratoriu pentru a evalua dacă există posibilitatea de a forma un Guvern care să se bucure de încrederea Parlamentului.

3. Dacă această opțiune nu poate fi confirmată, Președintele Republicii va acorda mandatul exploratoriu șefului celui de-al doilea partid ca mărime din Parlament și, dacă acesta se dovedește a fi fără succes, șefului celui de-al treilea partid ca mărime din Parlament. Fiecare mandat exploratoriu va fi valabil timp de trei zile. Dacă toate mandatele exploratorii se dovedesc a fi fără succes, Președintele Republicii va convoca toți șefii de partide și, dacă se confirmă imposibilitatea de a forma un Guvern care să se bucure de încrederea Parlamentului, Președintele va încerca să formeze un Guvern alcătuit din toate partidele din Parlament în scopul organizării alegerilor parlamentare. În cazul în care acest lucru eșuează, Președintele va încredința Președintelui Consiliului de Stat sau Președintelui Înaltei Curți de Casație ori Președintelui Curții de Conturi sarcina de a forma un Guvern care să se bucure de cea mai largă încredere posibilă pentru a organiza alegerile și a dizolva Parlamentul.

4. În cazul în care, conform alineatelor anterioare, se acordă un mandat pentru formarea Guvernului sau un mandat exploratoriu, dacă partidul nu are un șef sau un reprezentant, ori dacă șeful sau reprezentantul partidului nu a fost ales în Parlament, Președintele Republicii acordă mandatul unei persoane propuse de grupul parlamentar al acelui partid. Propunerea pentru acordarea unui mandat trebuie să aibă loc în termen de trei zile de la comunicarea de către Președintele Parlamentului sau de către Vicepreședintele Parlamentului către Președintele Republicii cu privire la numărul de locuri deținute de fiecare partid în Parlament; comunicarea menționată trebuie să aibă loc înainte de acordarea oricărui mandat.

Clauză interpretativă

În ceea ce privește mandatele exploratorii, atunci când partidele au un număr egal de locuri în Parlament, cel care a obținut mai multe voturi la alegeri îl va preceda pe celălalt. Un partid format recent cu un grup parlamentar format potrivit dispozițiilor din Regulamentul Parlamentului va urma unuia mai vechi cu un număr egal de locuri. În ambele cazuri, mandatele exploratorii sunt acordate pentru cel mult patru partide.

Art. 38

1. Președintele Republicii face să înceteze funcțiile Guvernului dacă acesta demisionează sau dacă Parlamentul își retrage votul de încredere potrivit articolului 84. În astfel de cazuri, alineatele 2 – 4 de la articolul 37 se aplică prin analogie.

Dacă Prim-ministrul Guvernului care a demisionat este și șeful sau reprezentantul partidului cu o majoritate absolută din numărul total al membrilor Parlamentului, atunci articolul 37, alineatul 3, litera c, se aplică prin analogie.

2. În cazul în care Prim-ministrul demisionează, a decedat sau este incapabil să își îndeplinească atribuțiile din motive de sănătate, Președintele Republicii va numi în calitate de Prim-ministru persoana propusă de grupul parlamentar al partidului de care aparține Prim-ministrul care pleacă, cu condiția ca acesta să aibă majoritatea absolută a locurilor în Parlament. Propunerea va fi făcută în termen de cel mult trei zile de la demisia sau decesul Prim-ministrului sau de la constatarea incapacității acestuia de a-și îndeplini atribuțiile. În cazul în care niciun partid politic nu are majoritatea absolută a locurilor din Parlament, alineatul 4 din articolul precedent se va aplica prin analogie, urmat de a doua teză a alineatului 2 și de alineatul 3.

Incapacitatea Prim-ministrului de a își îndeplini atribuțiile din motive de sănătate este constatată de Parlament în baza unei rezoluții speciale, adoptată cu majoritatea absolută din numărul total al membrilor Parlamentului, în urma unei propuneri făcute de grupul parlamentar al partidului de care aparține Prim-ministrul, cu condiția ca acesta să aibă majoritatea absolută a locurilor din Parlament. În orice alt caz, propunerea va fi depusă de cel puțin două cincimi din numărul total al membrilor Parlamentului.

Până la numirea noului Prim-ministru, atribuțiile Prim-ministrului vor fi exercitate de Primul Viceprim-ministru și, în cazul în care nu a fost numit niciun Viceprim-ministru, de Prim-ministru în ordinea acestora.

Clauză interpretativă

Alineatul 2 se aplică și în cazul înlocuirii Președintelui Republicii, potrivit articolului 34.

Art. 39

Abrogat.

Art. 40

1. Președintele Republicii va convoca Parlamentul în sesiune ordinară o dată pe an potrivit articolului 64, alineatul 1, și în sesiune extraordinară ori de câte ori Președintele consideră oportun; declară deschisă și închisă fiecare legislatură parlamentară personal sau prin intermediul Prim-ministrului.

2. Președintele Republicii poate suspenda lucrările sesiunii parlamentare o singură dată, fie prin amânarea începerii acesteia, fie prin întreruperea acesteia.

3. Suspendarea unei sesiuni nu poate fi prelungită pe o perioadă mai mare de 30 de zile, nici repetată în timpul aceleiași sesiuni fără aprobarea Parlamentului.

Art. 41

1. Președintele Republicii poate dizolva Parlamentul atunci când două guverne au demisionat sau au fost respinse prin vot de către Parlament, iar componența acestuia nu garantează stabilitatea guvernamentală. Alegerile sunt organizate de Guvernul care se bucură de încrederea Parlamentului dizolvat. În orice alte cazuri, articolul 37, alineatul 3, a treia teză, se aplică prin analogie.

2. Președintele Republicii dizolvă Parlamentul la propunerea Guvernului care a primit vot de încredere, pentru a reînnoi mandatul popular, în vederea soluționării unei probleme naționale de importanță excepțională. Dizolvarea noului Parlament pentru aceeași problemă este exclusă.

3. Decretul privind dizolvarea Parlamentului, contrasemnat în cazul menționat la alineatul precedent de Cabinet, trebuie să conțină o declarație de organizare a alegerilor în termen de 30 de zile și convocarea noului Parlament în termen de alte 30 de zile de la alegeri.

4. Parlamentul ales în urma dizolvării celui anterior nu poate fi dizolvat înainte de expirarea unei perioade de un an de la începerea lucrărilor acestuia, cu excepția cazurilor descrise la articolul 37, alineatul 3 și alineatul 1 din prezentul articol.

5. Dizolvarea Parlamentului este obligatorie în cazul prevăzut la articolul 32, alineatul 4.

Clauză interpretativă

În toate cazurile și fără excepție, decretul privind dizolvarea Parlamentului trebuie să conțină o declarație de organizare a alegerilor ce vor avea loc în termen de 30 de zile și convocarea noului Parlament în termen de 30 de zile de la alegeri.

Art. 42

1. Președintele Republicii promulgă și publică legile adoptate de Parlament în termen de o lună de la adoptarea lor. Președintele Republicii poate, în termenul prevăzut anterior, să retrimită la Parlament proiectul de lege adoptat de acesta, precizând motivele retrimiterii.

2. Un proiect de lege retrimis la Parlament de către Președintele Republicii va fi prezentat în Plen și, dacă acesta este adoptat din nou cu o majoritate absolută a membrilor, în urma procedurii prevăzute la articolul 76, alineatul 2, Președintele Republicii are obligația de a-l promulga și publica în termen de 10 zile de la al doilea vot.

3. Abrogat.

Art. 43

1. Președintele Republicii emite decretele necesare pentru aplicarea legilor fără a putea suspenda vreodată aplicarea legilor și fără a putea dispensa vreo persoană de la aplicarea lor.

2. Emiterea unor decrete de reglementare, în baza unei delegări speciale acordate prin lege și în limitele acelei delegări, va fi permisă la propunerea ministrului competent. Delegarea în scopul emiterii unor acte de reglementare de alte organe administrative este permisă pentru reglementarea unor chestiuni mai specifice sau a unor chestiuni de interes local ori de natură tehnică sau detaliată.

3. Abrogat.

4. În baza legilor adoptate de plenul Parlamentului se poate acorda delegare pentru emiterea unor decrete de reglementare privind domeniile prevăzute în cuprinsul respectivelor legi într-un cadru mai general. Aceste legi definesc principiile generale și linia reglementării de urmat, precum și termenele în care poate fi utilizată instituția delegării legislative.

5. Chestiunile care, potrivit articolului 72, alineatul 1, țin de competența plenului Parlamentului, nu pot face obiectul delegării potrivit dispozițiilor alineatului precedent.

Art. 44

1. În cazuri excepționale, de necesitate urgentă și neprevăzută, Președintele Republicii poate, la propunerea Guvernului, să emită acte cu conținut legislativ. Aceste acte vor fi supuse Parlamentului spre ratificare, potrivit articolului 72, alineatul 1, în termen de 40 de zile de la emiterea lor sau în termen de 40 de zile de la convocarea unei sesiuni parlamentare. În cazul în care aceste acte nu sunt supuse Parlamentului în termenul menționat mai sus sau nu sunt ratificate de Parlament în termen de trei luni de la depunere ele devin caduce pentru viitor.

2. În urma unei rezoluții, adoptată la propunerea Guvernului și cu majoritatea absolută a membrilor Parlamentului, Președintele Republicii proclamă, prin decret, un referendum asupra unor chestiuni naționale de importanță majoră.

Un referendum privind proiectele de lege adoptate de Parlament ce reglementează probleme sociale importante, cu excepția celor fiscale, va fi proclamat prin decret de către Președintele Republicii, dacă acest lucru este decis de trei cincimi din numărul total al membrilor Parlamentului, în urma unei propuneri a două cincimi din numărul total al membrilor Parlamentului și potrivit dispozițiilor Regulamentului Parlamentului și ale legii pentru aplicarea prezentului alineat. În aceeași sesiune parlamentară nu pot fi introduse mai mult de două propuneri pentru organizarea unui referendum asupra unui proiect de lege.

În cazul în care proiectul de lege este adoptat, termenul prevăzut la articolul 42, alineatul 1, va începe la data la care are loc referendumul.

3. În circumstanțe excepționale, Președintele Republicii poate adresa mesaje poporului cu aprobarea Prim-ministrului. Aceste mesaje trebuie să fie contra-semnate de Prim-ministru și publicate în Monitorul Oficial.

Art. 45

Președintele Republicii este Comandantul Suprem al Forțelor Armate ale țării, a căror comandă va fi exercitată de Guvern, în condițiile prevăzute de lege.

Președintele va conferi, de asemenea, grade celor ce slujesc în cadrul forțelor armate, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 46

1. Președintele Republicii numește și demite funcționarii publici, în condițiile legii și cu excepțiile prevăzute de aceasta.
2. Președintele Republicii conferă decorații potrivit prevederilor legii relevante.

Art. 47

1. La propunerea Ministrului de Justiție și în urma consultării cu Consiliul alcătuit în majoritate din magistrați, Președintele Republicii are dreptul de a acorda grațieri, de a comuta sau reduce pedepse și de a revoca orice consecințe legale de orice natură ale sentințelor pronunțate și executate.
2. Președintele Republicii are dreptul de a acorda grațiere unui ministru condamnat potrivit articolului 86 numai cu aprobarea Parlamentului.
3. Amnistia este acordată numai pentru infracțiuni de natură politică, printr-o lege adoptată de plenul Parlamentului cu o majoritate de trei cincimi din numărul total de membri.
4. Amnistia pentru infracțiuni comune nu poate fi acordată nici prin lege.

Art. 48

1. În caz de război sau mobilizare din cauza unor pericole externe sau din cauza unei amenințări iminente la adresa securității naționale, precum și în cazul unei lovituri de stat armate în scopul răsturnării regimului democratic, Parlamentul, prin emiterea unei rezoluții la propunerea Cabinetului, pune în aplicare pe întreg teritoriul statului sau în unele părți ale acestuia legea privind starea de asediu, înființează instanțe extraordinare și suspendă aplicarea dispozițiilor de la articolul 5, alineatul 4, 6, 8, 9, 11, 12, alineatele 1 – 4, 14, 19, 22, alineatul 3, 23, 96, alineatul 4 și 97, integral sau parțial. Președintele Republicii publică decizia Parlamentului.

Rezoluția Parlamentului stabilește durata efectului măsurilor impuse, care nu poate depăși 15 zile.

2. Dacă Parlamentul este absent sau dacă, din motive obiective, este imposibil ca acesta să fie convocat la timp, măsurile menționate în alineatul precedent vor fi luate prin decret prezidențial emis la propunerea Guvernului. Guvernul va supune decretul Parlamentului spre aprobare imediat ce convocarea acestuia devine posibilă, chiar și atunci când mandatul s-a încheiat sau a fost dizolvat și, în orice caz, în termen de cel mult 15 zile.

3. Durata măsurilor menționate la alineatele precedente poate fi prelungită o dată la 15 zile, doar prin rezoluție adoptată de Parlament, care trebuie să fie convocat indiferent dacă mandatul acestuia s-a încheiat sau a fost dizolvat.

4. Măsurile prevăzute la alineatele precedente sunt ridicate de plin drept la expirarea termenelor prevăzute la alineatele 1 – 3, cu condiția ca acestea să nu fie

prelungite printr-o rezoluție a Parlamentului și, în orice caz, la încetarea războiului dacă acesta a fost motivul impunerii acelor măsuri.

5. De la momentul intrării în vigoare a măsurilor menționate la alineatele precedente, Președintele Republicii poate, în urma unei propuneri a Guvernului, să emită acte cu conținut legislativ pentru a face față situațiilor de urgență sau pentru a restabili cât mai repede posibil funcționarea instituțiilor constituționale. Aceste acte vor fi supuse Parlamentului spre ratificare în termen de 15 zile de la emiterea lor sau de la convocarea unei sesiuni a Parlamentului. În cazul în care nu sunt supuse Parlamentului în termenul menționat mai sus sau nu sunt adoptate de Parlament în termen de 15 zile de la depunerea lor, aceste acte devin caduce pentru viitor. Legea privind starea de asediu nu poate fi modificată pe perioada aplicării acesteia.

6. Rezoluțiile Parlamentului menționate la alineatele 2 și 3 vor fi adoptate cu majoritatea membrilor, iar rezoluția menționată la alineatul 1 va fi adoptată cu o majoritate de trei cincimi din numărul total de membri. Parlamentul trebuie să decidă cu privire la aceste aspecte într-o singură ședință.

7. Pe întreaga durată a aplicării măsurilor privind starea de urgență luate în temeiul prezentului articol, articolele 61 și 62 din Constituție se vor aplica deplin drept indiferent dacă Parlamentul a fost dizolvat sau dacă mandatul acestuia a încetat.

Capitolul 3: Responsabilități speciale ale Președintelui Republicii

Art. 49

1. Președintele Republicii nu este în niciun caz ținut răspunzător pentru acțiunile realizate în îndeplinirea atribuțiilor sale, exceptând cazurile de înaltă trădare sau încălcare intenționată a Constituției. Pentru acțiunile care nu au legătură cu îndeplinirea atribuțiilor sale, urmărirea penală va fi suspendată până la expirarea mandatului prezidențial.

2. O propunere de a intenta acțiune în justiție împotriva Președintelui Republicii și de punere sub acuzare a acestuia va fi depusă în Parlament fiind semnată de cel puțin o treime din membrii acestuia și va necesita, spre a fi adoptată, o majoritate de două treimi din numărul total de membri ai acestuia.

3. Dacă propunerea este adoptată, Președintele Republicii va fi deferit instanței prevăzute la articolul 86, dispozițiile acestuia fiind aplicabile prin analogie în acest caz.

4. După deferirea sa instanței, Președintele Republicii se abține de la îndeplinirea atribuțiilor sale și este înlocuit conform articolului 34. El își va putea relua atribuțiile dacă mandatul său nu a expirat după ce instanța prevăzută la articolul 86 pronunță achitarea sa.

5. Punerea în aplicare a dispozițiilor din prezentul articol va fi prevăzută printr-o lege adoptată de adunarea plenară a Parlamentului.

Art. 50

Președintele Republicii nu are alte prerogative decât cele ce îi sunt conferite în mod explicit prin Constituție și prin legile conforme cu aceasta.

Secțiunea III: Parlamentul

Capitolul 1: Desemnarea și constituirea Parlamentului

Art. 51

1. Numărul de membri ai Parlamentului se stabilește prin lege, însă acest număr nu poate fi mai mic de 200 sau mai mare de 300.

2. Membrii Parlamentului reprezintă națiunea.

3. Membrii Parlamentului vor fi aleși prin vot direct, universal și secret de către cetățenii cu drept de vot, în condițiile prevăzute de lege. Legea nu poate limita dreptul de vot decât în cazurile în care nu a fost atinsă o vârstă minimă sau în cazuri de incapacitate juridică ori ca urmare a unei condamnări penale irevocabilă pentru anumite crime.

4. Alegerile parlamentare vor avea loc în mod simultan pe întreg teritoriul țării. Aspectele legate de exercitarea dreptului de vot de către persoane care locuiesc în afara țării pot fi prevăzute într-o lege adoptată cu o majoritate de două treimi din numărul total al membrilor Parlamentului. În ceea ce privește aceste persoane, principiul de organizare simultană a alegerilor nu împiedică exercitarea dreptului acestora de a vota prin vot prin corespondență sau prin alte măsuri adecvate, cu condiția ca numărarea voturilor și anunțarea rezultatelor să aibă loc în același timp și pe întreg teritoriul.

5. Exercitarea dreptului de vot este obligatorie.

Art. 52

Exprimarea liberă și autentică a voinței poporului ca expresie a voinței populare este garantată de toate organele republicii, care au obligația de a asigura acest lucru în orice împrejurări. Legea stabilește sancțiunile penale pentru încălcarea acestei dispoziții.

Art. 53

1. Membrii Parlamentului sunt aleși pentru o perioadă de patru ani consecutivi, care încep în ziua alegerilor generale. La expirarea mandatului vor fi proclamate, prin decret prezidențial contrasemnat de Consiliul de Miniștri, alegeri parlamentare generale care vor avea loc în termen de 30 de zile, iar convocarea noului Parlament în sesiune ordinară va avea loc în termen de alte 30 de zile.

2. Un loc în Parlament care devine vacant în ultimul an al unui mandat parlamentar nu va fi ocupat prin alegeri parțiale, în cazul în care acestea sunt prevăzute prin lege, atâta timp cât numărul de locuri vacante nu depășește o cincime din numărul total al membrilor Parlamentului.

3. În caz de război, mandat Parlamentului se prelungește pe întreaga durată a acestuia. Dacă Parlamentul a fost dizolvat, alegerile vor fi amânate până la încetarea războiului și Parlamentul dizolvat va fi rechemat de plin drept până la respectiva încetare.

Art. 54

1. Sistemul electoral și circumscripțiile sunt prevăzute printr-o lege care va fi aplicabilă începând de la alegerile de după cele imediat următoare, cu excepția cazului în care o dispoziție explicită, adoptată cu o majoritate de două treimi din numărul total al membrilor Parlamentului, prevede aplicarea imediată a acesteia începând de la alegerile imediat următoare.

2. Numărul de membri ai Parlamentului aleși în fiecare circumscripție este prevăzut prin decret prezidențial în baza populației legale din acea circumscripție, formată, conform celui mai recent recensământ, din persoanele înregistrate în registrele municipale relevante, în condițiile prevăzute de lege.

Rezultatele recensământului se consideră a fi fost publicate în baza datelor serviciului competent, după o perioadă de un an de la ultima zi în care a fost desfășurat recensământul.

3. O parte din Parlament, care va cuprinde cel mult o douăzecime din numărul total de membri ai acestuia, poate fi aleasă pe întreg teritoriul țării în general, proporțional cu puterea electorală a fiecărui partid pe întreg teritoriul țării, în condițiile prevăzute de lege.

Capitolul 2: Ineligibilități și incompatibilități ale membrilor Parlamentului

Art. 55

1. Pentru a fi ales membru al Parlamentului, o persoană trebuie să fie cetățean grec, să aibă drept de vot și să fi împlinit vârsta de 25 de ani cel târziu în ziua alegerilor.

2. Un membru al Parlamentului care nu îndeplinește oricare dintre cerințele menționate mai sus își pierde mandatul de parlamentar de plin drept.

Art. 56

1. Funcționarii publici și titularii salariați ai unei funcții publice, alți funcționari ai statului, persoanele aflate în serviciul forțelor armate și al forțelor de securitate, funcționarii din cadrul administrației locale sau din cadrul altor persoane juridice de drept public, organele cu un singur membru ales din cadrul

administrației locale, guvernatorii, viceguvernatorii sau președinții consiliilor de administrație ori directorii generali sau executivi ai întreprinderilor de drept privat sau publice sau ai întreprinderilor a căror conducere este desemnată direct sau indirect de stat, prin act administrativ ori în temeiul calității acestuia de acționar, sau ai întreprinderilor administrației locale nu pot candida la alegeri și nici nu pot fi aleși în Parlament dacă nu demisionează înainte de nominalizarea lor în calitate de candidați. Demisia intră în vigoare numai când este depusă în scris. Militarilor care au demisionat le este interzis să își reia serviciul activ. Organele de rang superior cu un singur membru ales din cadrul colectivităților teritoriale de gradul al doilea nu pot candida la alegeri și nici nu pot fi alese în Parlament pe parcursul întregii perioade pentru care acestea au fost alese, chiar dacă demisionează.

2. Profesorii din instituțiile de nivel universitar sunt scutiți de la restrângerile prevăzute la alineatul precedent. Exercițarea atribuțiilor de profesor va fi suspendată pe durata mandatului de parlamentar și modul de înlocuire a profesorilor aleși în Parlament va fi prevăzut de lege.

3. Următoarele persoane nu pot candida la alegeri și nici nu pot fi alese în Parlament în circumscripția electorală în care acestea au activat sau în orice circumscripție asupra căreia s-au extins competențele lor teritoriale în ultimele 18 luni din legislatura parlamentară de patru ani:

- a. guvernatorii, viceguvernatorii, președinții consiliilor de administrație, directorii generali sau executivi ai persoanelor juridice de drept public, cu excepția asociațiilor, a persoanelor juridice de drept privat deținute de stat și a întreprinderilor publice sau a întreprinderilor a căror conducere este desemnată direct ori indirect de stat prin act administrativ sau în temeiul calității acestuia de acționar;
- b. membrii agențiilor independente care sunt constituite și funcționează în temeiul articolului 101a, precum și cei ai autorităților desemnate prin lege ca fiind independente sau de reglementare;
- c. ofițerii superiori și ofițerii de rang secund din forțele armate și forțele de securitate;
- d. funcționarii salariați ai statului, ai colectivităților teritoriale și ai întreprinderilor acestora, precum și cei ai entităților juridice și ai întreprinderilor care se încadrează la litera a care au deținut o funcție de șef al unei unități la nivelul de direcție sau o funcție echivalentă, astfel cum este prevăzut în mod expres de lege. Funcționarii menționați în fraza precedentă și care exercită o competență locală mai mare sunt supuși restricțiilor din acest alineat cu privire la circumscripțiile electorale altele decât cele unde și-au avut sediul doar în cazul în care aceștia dețin o funcție de șef de unitate la nivel de direcție sau alt nivel echivalent, astfel cum este prevăzut în mod expres de lege;
- e. secretarii generali sau speciali ai ministerelor ori ai secretariatelor generale autonome sau ai administrațiilor generale ori regionale și orice persoane pe care legea le asimilează acestora.

Nu vor fi supuse restrângerilor prevăzute de prezentul alineat candidații la funcții de reprezentare a statului.

4. Funcționarii civili și militarii în general, care și-au asumat prin lege obligația de a rămâne în serviciu pentru o anumită perioadă de timp, nu pot candida în alegeri și nici nu pot fi aleși în Parlament pe durata serviciului lor.

Art. 57

1. Atribuțiile unui membru al Parlamentului sunt incompatibile cu funcția sau calitatea de proprietar, acționar ori guvernator sau administrator ori membru al consiliului de administrație sau director general sau adjunct al acestuia, al unei întreprinderi care:

- a. desfășoară lucrări publice, studii, achiziții sau prestări de servicii pentru stat sau încheie cu statul contracte similare de dezvoltare sau investiții;
- b. se bucură de privilegii speciale;
- c. deține sau administrează un post de radio sau televiziune sau publică un ziar de circulație națională în Grecia;
- d. are prin concesiune un serviciu public, o întreprindere publică sau o întreprindere de utilitate publică;
- e. închiriază în scop comercial bunuri imobile deținute de stat.

În sensul aplicării acestui alineat, colectivitățile teritoriale, alte persoane juridice de drept public, persoanele juridice de drept privat deținute de stat, întreprinderile publice, întreprinderile colectivităților locale și alte întreprinderi ale administrației locale și alte întreprinderi a căror conducere este desemnată direct sau indirect de stat prin act administrativ ori în temeiul calității acestuia de acționar, sunt asimilate statului. Un acționar al unei întreprinderi care se încadrează în restricțiile prevăzute la acest alineat este orice persoană care deține mai mult de un procent din capitalul social al acesteia.

Printr-o lege specială pot fi stabilite activități profesionale, în afară de cele menționate în alineatele anterioare, a căror exercitare nu este permisă pentru membrii Parlamentului.

Încălcarea dispozițiilor prezentului alineat atrage pierderea mandatului de parlamentar și nulitatea contractelor sau a documentelor conexe, în condițiile prevăzute de lege.

2. Membrii Parlamentului care se încadrează în dispozițiile de la prima secțiune a alineatului precedent trebuie, în termen de opt zile de la data la care alegerea lor devine definitivă, să aleagă între mandatul lor de parlamentar și funcția sau calitățile menționate mai sus. În cazul în care nu fac declarația în termenul prevăzut mai sus, aceștia își vor pierde mandatul de parlamentar *ipso jure*.

3. Membrii Parlamentului care acceptă oricare dintre atribuțiile sau activitățile menționate la acest articol sau la articolul anterior și care sunt prevăzute ca impedimente pentru a candida pentru Parlament sau ca fiind incompatibile cu deținerea mandatului de parlamentar, își vor pierde funcția de plin drept.

4. O lege specială va determina modul de continuare sau cesiune ori încetare a contractelor menționate la alineatul 1 și încheiate de un membru al Parlamentului sau de o întreprindere la care acesta a participat înainte de alegerea sa, ori încheiate într-o calitate incompatibilă cu funcția acestuia.

Art. 58

Verificarea și contenciosul alegerilor parlamentare, împotriva validității cărora au fost formulate acțiuni în justiție fie cu privire la încălcarea normelor electorale privind desfășurarea alegerilor, fie cu privire la lipsa condițiilor de fond prevăzute de lege sunt atribuite Curții Supreme Speciale menționată la articolul 100.

Capitolul 3: Obligațiile și drepturile membrilor Parlamentului

Art. 59

1. Înainte de a își asuma îndeplinirea obligațiilor ce le revin, membrii Parlamentului vor depune următorul jurământ în Parlament într-o ședință publică:

„Jur în numele Sfintei, Consubstanțiale și Indivizibile Treimi să fiu loial Țării mele și formei democratice de guvernământ, să respect Constituția și legile și să îmi îndeplinesc atribuțiile în mod conștiincios.”

2. Membrii Parlamentului care sunt de altă religie sau credință vor depune același jurământ în funcție de propria lor religie sau credință.

3. Membrii Parlamentului declarați aleși în lipsa Parlamentului depun jurământul în fața Comisiei aflată în sesiune.

Art. 60

1. Membrii Parlamentului se bucură de libertate nelimitată de opinie și drept de vot conform conștiinței lor.

2. Demisia din funcția de parlamentar este un drept al parlamentarului; ea se realizează imediat ce membrul Parlamentului depune o declarație scrisă Președintelui Parlamentului și care este irevocabilă.

Art. 61

1. Un membru al Parlamentului nu va fi urmărit penal sau interogat în vreun fel pentru o opinie exprimată sau un vot exprimat în îndeplinirea funcțiilor sale parlamentare.

2. Un membru al Parlamentului poate fi pus sub urmărire penală doar pentru calomnie, în condițiile legii, după autorizarea dată de Parlament. Instanța de apel va fi competentă să judece cauza. Autorizarea este considerată ca refuzată în mod definitiv dacă Parlamentul nu decide în termen de 45 de zile de la data la care acuzațiile au fost prezentate Președintelui Parlamentului. În cazul refuzului de a autoriza sau dacă termenul expiră fără vreo acțiune, actul incriminat nu poate face obiectul unei plângeri.

Prezentul alineat se va aplica începând cu următoarea sesiune parlamentară.

3. Un membru al Parlamentului nu va fi obligat să depună mărturie privind informații care i-au fost furnizate sau pe care acesta le-a furnizat în cursul îndeplinirii funcțiilor sale, sau cu privire la persoanele care i-au furnizat lui informațiile sau căror acesta le-a furnizat acele informații.

Art. 62

Pe durata legislaturii parlamentare, membrii Parlamentului nu vor fi urmăriți penal, arestați, reținuți sau altfel privați de libertate fără aprobarea prealabilă acordată de Parlament. De asemenea, niciun membru al Parlamentului dizolvat nu poate fi urmărit penal pentru infracțiuni de natură politică în perioada cuprinsă între dizolvarea Parlamentului și declararea alegerilor pentru noul Parlament.

Autorizarea se consideră a nu fi acordată dacă Parlamentul nu decide în termen de trei luni de la data la care cererea de urmărire penală este transmisă de procuror Președintelui Parlamentului.

Limita de trei luni este suspendată pe durata vacanței parlamentare.

Nicio autorizare nu este necesară atunci când membrii Parlamentului sunt surprinși în flagrant delict.

Art. 63

1. Pentru îndeplinirea atribuțiilor lor, membrii Parlamentului au dreptul la plata unei indemnizații și la rambursarea cheltuielilor de către stat; valoarea acestora este fixată de plenul Parlamentului.

2. Membrii Parlamentului vor beneficia de scutire de la cheltuielile de transport, poștale și de telefonie, a cărei valoare este fixată de Plenul Parlamentului.

3. În cazul unei absențe nejustificate a unui membru de la mai mult de cinci ședințe pe lună, a 30-a parte din indemnizația sa lunară va fi reținută pentru fiecare absență.

Capitolul 4: Organizarea și funcționarea Parlamentului

Art. 64

1. Parlamentul se va întruni de plin drept în prima zi de luni a lunii octombrie din fiecare an într-o sesiune ordinară pentru a-și desfășura activitatea anuală, cu excepția cazului în care acesta este convocat la o dată anterioară de către Președintele Republicii, potrivit articolului 40.

2. Durata unei sesiuni ordinare nu va fi mai mică de cinci luni, fără a include perioada de suspendare prevăzută la articolul 40.

O sesiune ordinară este prelungită în mod obligatoriu până când bugetul este votat în temeiul articolului 79 sau până când se adoptă legea specială prevăzută la același articol.

Art. 65

1. Parlamentul stabilește modul de funcționare liberă și democratică a acestuia printr-un Regulament adoptat de plenul Parlamentului potrivit articolului 76 și publicat în Monitorul Oficial la cererea Președintelui Parlamentului.

2. Parlamentul alege din rândul membrilor săi președintele Parlamentului și ceilalți membri ai Prezidiului potrivit dispozițiilor din Regulament.

3. Președintele Parlamentului și vicepreședinții Parlamentului vor fi aleși la începutul fiecărei sesiuni parlamentare. Această dispoziție nu se va aplica Președintelui Parlamentului și vicepreședinților Parlamentului aleși în prima sesiune a celui de-al Cincilea Parlament Revizionar.

La propunerea a 50 de membri, Parlamentul poate aplica o mustrare Președintelui Parlamentului sau unui membru al Prezidiului, ceea ce va atrage încetarea mandatului acestuia.

4. Președintele Parlamentului conduce activitatea Parlamentului și veghează la desfășurarea normală a activității, protejează libertatea de opinie și de exprimare a membrilor Parlamentului și menține ordinea. El are dreptul de a recurge la măsuri disciplinare împotriva unui membru recalcitrant, potrivit dispozițiilor din regulament.

5. Un comitet științific poate fi stabilit prin Regulament pentru a asista Parlamentul în activitatea sa legislativă.

6. Regulamentul stabilește organizarea serviciilor Parlamentului sub supravegherea Președintelui acestuia, ca și tot ce privește personalul acestuia. Actele Președintelui Parlamentului referitoare la numirea și statutul profesional al personalului Parlamentului sunt susceptibile de a fi atacate în justiție pe fond sau pentru exces de putere în fața Consiliului de Stat.

Art. 66

1. Parlamentul deliberază în ședințe publice la sediul său; cu toate acestea, la cererea Guvernului sau la cererea a 15 membri ai Parlamentului și conform unei decizii majoritare adoptate în ședință secretă, Parlamentul poate delibera în spatele ușilor închise. Parlamentul va decide ulterior dacă dezbaterile privind același subiect trebuie repetate în ședință publică.

2. Miniștrii și secretarii de stat pot participa la ședințele Parlamentului și sunt ascultați ori de câte ori cer cuvântul.

3. Parlamentul și comisiile parlamentare pot solicita prezența miniștrilor sau a secretarilor de stat atunci când discută chestiuni pentru care aceștia sunt competenți. Comisiile parlamentare au dreptul de a convoca orice persoană pe care o consideră utilă pentru activitatea lor, informând ministrul competent. Comisiile parlamentare se întrunesc în ședințe publice, potrivit dispozițiilor din Regulament; totuși, acestea pot delibera în spatele ușilor închise, la cererea Guvernului sau a cinci membri ai Parlamentului, dacă se decide astfel prin vot secret și cu majoritate. Comisia parlamentară decide ulterior dacă dezbaterile privind același subiect trebuie repetate în ședință publică.

Art. 67

Parlamentul nu poate decide fără majoritatea absolută a membrilor prezenți, care nu poate fi în niciun caz mai mică de o pătrime din numărul total al membrilor Parlamentului.

În caz de egalitate de voturi, votul va fi repetat; în caz de egalitate de voturi la a doua votare, propunerea va fi respinsă.

Art. 68

1. La începutul fiecărei sesiuni ordinare, Parlamentul va înființa comisii parlamentare permanente alcătuite din membri ai Parlamentului pentru analiza și elaborarea proiectelor de lege și a propunerilor de lege depuse potrivit Regulamentului Parlamentului.

2. Parlamentul va înființa comisii de anchetă formate din membrii săi printr-o rezoluție adoptată cu două cincimi din numărul total al membrilor, la propunerea unei cincimi din numărul total al membrilor.

O rezoluție parlamentară adoptată cu majoritatea absolută a numărului total al membrilor Parlamentului este necesară pentru înființarea de comisii de anchetă privind aspecte referitoare la politica externă și apărarea națională.

Modalitățile de constituire și funcționare a acestor comisii sunt prevăzute de Regulamentul Parlamentului.

3. Comisiile parlamentare și comisiile de anchetă, precum și secțiile parlamentare prevăzute de articolele 70 și 71 sunt constituite proporțional cu forța parlamentară a partidelor, a grupurilor politice și a independenților, potrivit dispozițiilor din Regulamentul Parlamentului.

Art. 69

Nimeni nu se poate prezenta din proprie inițiativă în fața Parlamentului pentru a face o cerere verbală sau scrisă. Petițiile sunt prezentate prin intermediul unui membru sau sunt înmânate Președintelui Parlamentului. Parlamentul are dreptul de a înainta orice petiții îi sunt adresate miniștrilor și secretarilor de stat, care sunt obligați să ofere explicații atunci când acestea le sunt solicitate.

Art. 70

1. Parlamentul își desfășoară activitatea legislativă în plen.

2. Regulamentul Parlamentului prevede că exercitarea activității legislative poate fi desfășurată și de comisiile parlamentare permanente, care sunt înființate și funcționează în timpul sesiunii, potrivit dispozițiilor regulamentare și sub rezerva restricțiilor de la articolul 72.

3. Regulamentul Parlamentului stabilește, de asemenea, repartizarea competențelor pe ministere între comisiile parlamentare permanente.

4. Cu excepția cazului în care se prevede altfel, dispozițiile Constituției privind Parlamentul se vor aplica pentru funcționarea acestuia în plen și în comisii în temeiul articolului 71, precum și pentru funcționarea comisiilor parlamentare.

5. Majoritatea cerută pentru luarea deciziilor de către comisia prevăzută la articolul 71 și de către comisiile parlamentare permanente atunci când ele desfășoară activitate legislativă conform alineatului 2 al acestui articol nu poate fi inferioară a două cincimi din numărul total al membrilor.

6. Controlul parlamentar este exercitat de plen, potrivit dispozițiilor din Regulament. Regulamentul poate, de asemenea, să prevadă exercitarea controlului parlamentar de secția prevăzută la articolul 71, precum și de comisiile parlamentare permanente înființate și care funcționează în timpul sesiunii.

7. Regulamentul prevede modul în care vor participa la vot membrii Parlamentului care se află într-o misiune parlamentară sau guvernamentală în străinătate.

8. Regulamentul Parlamentului prevede modul în care Parlamentul este informat de Guvern cu privire la aspectele care fac obiectul unei reglementări cu caracter normativ în cadrul Uniunii Europene, precum și la dezbaterile referitoare la acestea.

Art. 71

Atunci când Parlamentul se află în vacanță, activitatea legislativă a acestuia, cu excepția legilor care țin de competența plenului potrivit articolului 72, va fi coordonată de o secție a Parlamentului, înființată și funcționând potrivit articolului 68, alineatul 3 și articolului 70.

Regulamentul poate prevedea examinarea proiectelor de lege de către o comisie parlamentară formată din membrii acestei secții.

Art. 72

1. Parlamentul dezbate și votează în plen Regulamentul său de funcționare, proiectele de lege și propunerile legislative referitoare la materiile reglementate de articolele 3, 13, 27, 28, alineatele 2 și 3, 29, alineatul 2, 33, alineatul 3, 48, 51, 54, 86, privind proiectele de lege și propunerile legislative de punere în aplicare a Constituției privind exercitarea și protejarea drepturilor individuale, proiectele de lege și propunerile legislative privind interpretarea autentică a legilor, precum și privind orice altă chestiune trimisă plenului printr-o dispoziție specială din Constituție sau pentru a cărei reglementare este necesară o majoritate specială.

Parlamentul va vota, de asemenea, în plen bugetul și situația financiară a statului și a Parlamentului.

2. Dezbaterile și votul privind orice alte proiecte de lege și propuneri legislative pot fi repartizate în timpul sesiunii la comisia parlamentară permanentă competentă, potrivit articolului 70. Ele pot fi repartizate și către comisia înființată și care funcționează în temeiul articolului 71 în perioada în care Parlamentul se află în vacanță, conform dispozițiilor din Regulament.

3. Comisia parlamentară permanentă care își asumă votarea unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative poate, printr-o hotărâre adoptată cu majoritatea absolută a membrilor săi, să trimită în Plen orice contestație referitoare la competența sa. Hotărârea Plenului va fi obligatorie pentru comisii.

Între depunerea unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative și dezbateră în comisia parlamentară permanentă trebuie să treacă cel puțin o săptămână.

4. Un proiect de lege sau o propunere legislativă dezbătută și votată în comisia parlamentară permanentă competentă este prezentată în plen în sesiunea parlamentară, potrivit Regulamentului Parlamentului, și este dezbătută și votată în principiu, pe articole și în ansamblu. Proiectul de lege sau propunerea legislativă votată în comisie cu o majoritate de cel puțin patru cincimi este dezbătută și votată în plen, potrivit dispozițiilor din Regulament.

Capitolul 5: Funcția legislativă a Parlamentului

Art. 73

1. Dreptul de inițiativă legislativă aparține Parlamentului și Guvernului.

2. Proiectele de lege care au ca obiect acordarea unei pensii și condițiile în care aceasta poate fi acordată vor fi prezentate doar de către Ministrul Finanțelor după avizul Curții de Conturi; în cazul pensiilor ce grevează bugetul administrației locale sau al altor persoane juridice de drept public, proiectele de lege vor fi depuse de ministrul competent și de Ministrul Finanțelor. Pensiile trebuie să fie propuse prin intermediul unor proiecte de lege speciale; introducerea unor dispoziții privind pensiile în proiectele de lege prezentate pentru reglementarea altor chestiuni nu este permisă, sub sancțiunea nulității.

3. Nicio propunere de lege sau modificare ori completare care provine din Parlament nu va fi prezentată spre a fi dezbătută dacă, pentru a plăti un salariu sau o pensie sau pentru a aduce foloase unei persoane în alt mod, acesta (aceasta) conduce la o cheltuială sau o reducere a veniturilor ori a activelor pentru stat sau agențiile administrației locale ori alte persoane juridice de drept public.

4. Cu toate acestea, o modificare sau o completare prezentată de șeful unui partid sau reprezentantul unui grup parlamentar potrivit articolului 74, alineatul 3, va fi acceptată în cazul proiectelor de lege privind organizarea serviciilor publice și a organismelor de interes public, statutul funcționarilor publici în general, al ofițerilor din forțele militare și de securitate, al angajaților administrației locale ori ai altor persoane juridice de drept public sau ai altor întreprinderi publice în general.

5. Proiectele de lege prin care se introduc impozite locale sau speciale ori taxe de orice natură în contul autorităților sau al persoanelor juridice de drept public sau privat trebuie să fie contrasemnate de Ministrul Planificării și de Ministrul Finanțelor.

Art. 74

1. Orice proiect sau propunere legislativă trebuie să fie însoțită de o expunere de motive; înainte de a fi prezentată plenului sau unei secții a Parlamentului ea

poate fi trimisă, pentru o mai bună elaborare din punctul de vedere al tehnicii legislative, la serviciul științific prevăzut la articolul 65, alineatul 5, imediat ce acest serviciu este înființat, astfel cum este prevăzut în Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectele sau propunerile legislative înaintate Parlamentului vor fi trimise comisiei parlamentare competentă. Proiectul va fi prezentat spre dezbateri Parlamentului după trei zile de la depunerea raportului de către comisia competentă sau după expirarea termenului stabilit în acest sens, fără ca raportul să fi fost depus, cu excepția cazului în care acesta a fost calificat ca fiind urgent de către ministrul competent. Dezbaterile va începe după prezentarea orală a ministrului competent și cea a raportorilor comisiei.

3. Amendamentele depuse de membrii Parlamentului la proiectele sau propunerile legislative ce țin de competența plenului sau a secțiilor Parlamentului nu vor fi prezentate spre dezbateri dacă acestea nu au fost depuse până la și inclusiv în ziua precedentă începerii dezbaterilor, cu excepția cazului în care Guvernul consimte la o astfel de dezbateri.

4. Un proiect sau o propunere legislativă pentru modificarea unei dispoziții dintr-o lege nu va fi prezentat(ă) spre dezbateri decât dacă raportul explicativ însoțitor conține textul complet al dispoziției ce urmează a fi modificată și dacă textul proiectului sau al propunerii legislative conține textul complet al noii dispoziții astfel cum aceasta este modificată.

5. Dispozițiile alineatului 1 se aplică și pentru proiectele sau propunerile legislative prezentate spre dezbateri și votate în comisia parlamentară permanentă competentă, potrivit Regulamentului Parlamentului.

Un proiect sau o propunere legislativă care conține dispoziții ce nu au legătură cu obiectul său principal nu va fi prezentat(ă) spre dezbateri.

Nicio completare sau modificare nu va fi prezentată spre dezbateri dacă nu are legătură cu principalul obiect al proiectului sau al propunerii legislative.

Completările sau modificările aduse de miniștri sunt dezbătute numai dacă acestea au fost depuse cu cel puțin trei zile înainte de începerea dezbaterilor în plen, la secția prevăzută la articolul 71 sau la comisia parlamentară permanentă competentă, potrivit Regulamentului.

Dispozițiile din cele două alineate anterioare se vor aplica și pentru completările sau modificările depuse de membrii Parlamentului.

Parlamentul decide în caz de contestație.

Membrii Parlamentului care nu participă la comisia parlamentară permanentă competentă sau la secția prevăzută la articolul 71 au dreptul de a lua cuvântul în timpul dezbaterilor în principiu și în vederea sprijinirii propunerilor legislative și a completărilor sau a amendamentelor pe care aceștia le-au depus, potrivit dispozițiilor din Regulament.

6. O dată pe lună, la o dată stabilită prin Regulament, propunerile legislative pendente vor fi introduse pe ordinea de zi în funcție de prioritatea lor și vor fi dezbătute.

Art. 75

1. Orice proiect sau propunere legislativă depus(ă) de miniștri care grevează bugetul va fi prezentat(ă) spre dezbateri numai însoțit(ă) de un raport al Direcției generale de contabilitate publică ce va stabili cheltuiala; dacă un proiect sau o propunere legislativă asemănătoare este depus(ă) de membrii Parlamentului, înainte de a fi dezbătută, va fi comunicată Direcției generale de contabilitate publică ce este ținută să depună un raport în termen de 15 zile. Dacă acest termen expiră fără a se întreprinde vreo acțiune, propunerea de lege va fi prezentată spre dezbateri chiar și fără raport.

2. Aceeași prevedere se aplică în cazul amendamentelor atunci când miniștrii competenți solicită acest lucru. În acest caz, Direcția generală de contabilitate publică este ținută să își prezinte raportul în Parlament în termen de trei zile; doar dacă raportul nu este disponibil în termenul prevăzut amendamentul poate fi dezbătut fără acesta.

3. Un proiect de lege care conduce la o cheltuială sau o reducere a veniturilor nu este prezentat spre dezbateri decât dacă este însoțit de un raport special asupra modului în care acestea vor fi acoperite, semnat de ministrul competent și de Ministrul Finanțelor.

Art. 76

1. Fiecare proiect de lege și fiecare propunere legislativă vor fi dezbătute și votate o singură dată în principiu, pe articole și în ansamblu, cu excepția cazurilor prevăzute la alineatul 4 din articolul 72.

2. Proiectele sau propunerile de lege votate care sunt trimise înapoi în Parlament în temeiul articolului 42 vor fi dezbătute și votate de plenul Parlamentului de două ori și în două ședințe diferite, la distanță de cel puțin două zile, în principiu și pe articole în prima dezbateri și pe articole și în ansamblu în a doua dezbateri.

3. În cazul în care, în timpul dezbaterilor, completările sau modificările au fost acceptate, votarea în ansamblu va fi amânată cu 24 de ore de la distribuirea proiectului sau a propunerii legislative amendate, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 72, alineatul 4.

4. Un proiect sau o propunere legislativă calificat(ă) de Guvern ca extrem de urgentă va fi prezentată spre votare după o dezbateri în cadrul unei singure ședințe de către plen sau de către secția prevăzută de articolul 72, potrivit Regulamentului.

5. Guvernul poate solicita ca un proiect sau o propunere legislativă cu caracter urgent să fie dezbătut(ă) într-un număr limitat de ședințe, potrivit Regulamentului.

6. Adoptarea codurilor judiciare sau administrative redactate de comisii speciale înființate de legi speciale poate fi votată în plenul Parlamentului printr-o lege specială de ratificare a codului în ansamblu.

7. În același mod se poate realiza și codificarea dispozițiilor existente prin simplă sistematizare sau repunerea în vigoare, în ansamblul lor, a legilor abrogate cu excepția legilor fiscale.

Art. 77

1. Interpretarea autentică a legilor îi revine puterii legislative.
2. O lege care nu este interpretativă va intra în vigoare numai după publicarea acesteia.

Capitolul 6: Impozitarea și gestiunea finanțelor publice

Art. 78

1. Niciun impozit nu poate fi stabilit și nici perceput fără o lege adoptată de Parlament, care să prevadă obiectul impozitării și venitul, tipul de proprietate, cheltuielile și tranzacțiile sau categoriile la care se referă impozitul.

2. Niciun impozit și nicio altă sarcină financiară nu pot fi impuse printr-o lege cu efecte retroactive, care ar viza anul fiscal anterior impunerii impozitului.

3. În mod excepțional, în caz de impunere sau majorare a unei taxe la import sau la export ori în cazul unui impozit pe consum, colectarea acestora va fi permisă începând de la data la care proiectul de lege este înaintat Parlamentului, cu condiția ca legea să fie publicată în termenul prevăzut la articolul 42, alineatul 1, și, în orice caz, în termen de cel mult 10 zile de la sfârșitul sesiunii parlamentare.

4. Obiectul impozitării, cota de impozitare, reducerile și scutirile de impozit și acordarea de pensii nu pot face obiectul unei delegări legislative.

Această interdicție nu se opune stabilirii prin lege a modului de evaluare a cotei statului sau a autorităților publice în general din creșterea automată a valorii bunurilor imobile care se învecinează cu șantierul de construcții pentru lucrări publice și care rezultă exclusiv din aceasta.

5. În mod excepțional, va fi permisă impunerea, prin delegare acordată prin legi-cadru, a unor taxe sau impozite de echilibrare sau compensatorii, precum și impunerea, în cadrul relațiilor internaționale ale țării cu organizații economice, a unor măsuri economice sau a unor măsuri privind protejerea poziției de schimb valutar a țării.

Art. 79

1. În cursul sesiunii sale ordinare anuale, Parlamentul va vota bugetul de venituri și cheltuieli al statului pentru următorul an.

În timpul discutării proiectului de buget prevăzut la alineatul 3, Parlamentul poate înainta propuneri pentru modificarea unor elemente bugetare individuale care sunt prezentate în plen și votate, cu condiția ca modificările să nu aibă

niciun impact asupra cheltuielilor și veniturilor totale ale statului. Regulamentul Parlamentului stabilește procedura specială de monitorizare a execuției bugetului de stat de către Parlament.

2. Toate veniturile și cheltuielile statului trebuie să fie incluse în bugetul anual și în execuția bugetară.

3. Proiectul de buget va fi depus de Ministrul Finanțelor la comisia parlamentară permanentă competentă în prima zi de luni din luna octombrie și va fi dezbătut, potrivit dispozițiilor din Regulament. Ministrul Finanțelor, ținând seama de observațiile comisiei, va prezenta bugetul în Parlament cu cel puțin 40 de zile înainte de începutul anului fiscal. Bugetul va fi dezbătut și votat de plen potrivit Regulamentului care asigură dreptul tuturor grupurilor politice din Parlament de a își exprima opiniile.

4. În cazul în care administrarea veniturilor și a cheltuielilor prevăzute în buget devine inoperantă, indiferent de motiv, acestea vor fi administrate de fiecare dată în conformitate cu o lege specială.

5. În cazul în care este imposibilă votarea bugetului sau adoptarea legii speciale definite la alineatul precedent din cauza încheierii legislaturii parlamentare, valabilitatea bugetului pentru anul fiscal care tocmai s-a încheiat sau se încheie va fi prelungită cu patru luni prin decret emis la propunerea Consiliului de Miniștri.

6. Prin lege se poate institui regula alcătuirii bugetului pentru o perioadă fiscală bianuală.

7. Execuția bugetară și bilanțul contabil general ale statului sunt prezentate Parlamentului în termen de cel mult un an de la sfârșitul fiecărui an fiscal; acestea sunt însoțite în mod obligatoriu de raportul Curții de Conturi prevăzut la articolul 98, alineatul 1, litera e, sunt examinate de o comisie parlamentară specială formată din membri ai Parlamentului și sunt ratificate de plenul Parlamentului, potrivit Regulamentului.

8. Planurile de dezvoltare economică și socială vor fi aprobate de plenul Parlamentului potrivit prevederilor legale.

Art. 80

1. Niciun salariu, nicio pensie, subvenție sau remunerație nu va fi inclusă în bugetul de stat ori acordată decât dacă este prevăzută de o lege organică sau de o altă lege specială.

2. Baterea sau emisiunea de monedă este reglementată prin lege.

Clauză interpretativă

Alineatul 2 nu împiedică participarea Greciei la procedurile de aderare la Uniunea Economică și Monetară, în cadrul mai larg al integrării europene, potrivit articolului 28.

Secțiunea IV: Guvernul

Capitolul 1: Constituirea și misiunea Guvernului

Art. 81

1. Guvernul este constituit de Consiliul de Miniștri, care este alcătuit din Prim-ministru și miniștri. Structura și funcționarea Consiliului de Miniștri sunt stabilite prin lege. Unul sau mai mulți miniștri pot fi numiți vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri, prin decret adoptat la propunerea Prim-ministrului.

Legea va reglementa statutul miniștrilor delgați, al miniștrilor fără portofoliu și al secretarilor de stat care pot fi membri ai Consiliului de Miniștri, precum și statutul secretarilor de stat permanenți.

2. Nicio persoană nu poate fi numită membru al Guvernului sau secretar de stat dacă nu întrunește condițiile impuse la articolul 55 pentru membrii Parlamentului.

3. Orice activitate profesională de orice tip a membrilor Guvernului, a secretarilor de stat și a Președintelui Parlamentului va fi suspendată în timpul îndeplinirii atribuțiilor lor.

4. Incompatibilitatea funcției de ministru și secretar de stat cu alte activități poate fi stabilită prin lege.

5. În lipsa unui Vicepreședinte, Prim-ministrul va numi, ori de câte ori este necesar, unul dintre miniștri în calitate de supleant interimar.

Art. 82

1. Guvernul definește și conduce politica generală a țării, potrivit prevederilor Constituției și ale legii.

2. Prim-ministrul asigură unitatea Guvernului și conduce acțiunile Guvernului și ale serviciilor publice în general, pentru punerea în aplicare a politicii Guvernului în conformitate cu legea.

3. Legea precizează aspectele privind înființarea, funcționarea și competențele Comitetului Economic și Social, a cărui misiune este aceea de a purta un dialog social pentru politica globală a țării și, în special, pentru orientările politicii economice și sociale, precum și de a formula opinii privind proiectele și propunerile legislative care îi sunt prezentate.

4. Legea precizează aspectele privind înființarea, funcționarea și competențele Consiliului Național de Politică Externă, cu participarea reprezentanților partidelor din Parlament și a persoanelor care dispun de expertiză sau experiență specializată.

Art. 83

1. Fiecare ministru va exercita prerogativele stabilite prin lege. Miniștrii fără portofoliu vor exercita prerogativele cu care au fost investiți prin decizia Prim-ministrului.

2. Secretarii de stat vor exercita prerogativele cu care au fost înveștiți prin decizia comună a Prim-ministrului și a ministrului competent.

Capitolul 2: Raporturile dintre Parlament și Guvern

Art. 84

1. Guvernul trebuie să beneficieze de votul de încredere al Parlamentului. Guvernul va avea obligația de a solicita un vot de încredere Parlamentului în termen de 15 zile de la data depunerii jurământului de către Prim-ministru și poate face acest lucru și în orice alt moment. În cazul în care la momentul formării Guvernului Parlamentul și-a suspendat lucrările acesta va fi convocat în termen de 15 zile pentru a decide cu privire la votul de încredere.

2. Parlamentul poate decide să își retragă votul de încredere pentru Guvern sau pentru un membru al Guvernului. O moțiune de cenzură nu poate fi depusă înainte de expirarea unei perioade de șase luni de la respingerea unei alte de moțiuni de către Parlament.

O moțiune de cenzură trebuie să fie semnată de cel puțin o șesime din numărul de membri ai Parlamentului și trebuie să precizeze în mod explicit subiectele ce urmează a fi supuse dezbaterii.

3. În mod excepțional, o moțiune de cenzură poate fi depusă înainte de expirarea perioadei de șase luni dacă aceasta este semnată de majoritatea numărului total al membrilor Parlamentului.

4. Dezbaterea privind votul de încredere sau privind moțiunea de cenzură va începe la două zile de la depunerea moțiunii, cu excepția situației în care, în cazul unei moțiuni de cenzură, Guvernul solicită începerea imediată a dezbaterii: în orice caz, dezbaterea nu poate fi prelungită mai mult de trei zile de la începerea acesteia.

5. Scrutinul asupra votului de încredere sau asupra moțiunii de cenzură va avea loc imediat după încheierea dezbaterilor; acesta poate fi însă amânat cu 48 de ore dacă Guvernul solicită acest lucru.

6. Un vot de încredere nu poate fi adoptat decât dacă este aprobat de majoritatea absolută a membrilor prezenți ai Parlamentului, care nu poate fi în niciun caz mai mică de o două cincimi din numărul total al membrilor.

O moțiune de cenzură va fi adoptată numai dacă este aprobată de majoritatea absolută a membrilor Parlamentului.

7. Miniștrii și secretarii de stat care sunt membri ai Parlamentului vor vota cu privire la moțiunile menționate mai sus.

Art. 85

Membrii Consiliului de Miniștri și secretarii de stat răspund în solidar pentru politica generală a Guvernului și fiecare dintre aceștia este răspunzător

individual pentru acțiunile sau omisiunile ce țin de competențele sale, potrivit dispozițiilor din legile privind răspunderea miniștrilor. Un ordin scris sau verbal al Președintelui Republicii nu poate în niciun caz să sustragă miniștrii și secretarii de stat de răspunderea ce le revine.

Art. 86

1. Doar Parlamentul are competența de a pune sub urmărire penală persoane care sunt sau au fost membri ai Consiliului de Miniștri sau secretari de stat pentru infracțiuni pe care acestea le-au comis în cursul îndeplinirii atribuțiilor lor, în condițiile prevăzute de lege. Instituirea unor infracțiuni ministeriale specifice este interzisă.

2. Urmărirea penală, cercetarea, cercetarea preliminară sau examinarea preliminară a persoanelor menționate la alineatul 1 pentru infracțiunile menționate mai sus nu va fi permisă fără o rezoluție prealabilă a Parlamentului potrivit alineatului 3.

În cazul în care în cursul altei cercetări, cercetări preliminare, examinări preliminare sau anchete administrative apar probe care se referă la persoanele și infracțiunile de la alineatul precedent, acestea vor fi înaintate imediat Parlamentului de către persoana care efectuează cercetarea, examinarea preliminară sau ancheta.

3. Propunerea de punere sub acuzare este depusă de cel puțin 30 de membri ai Parlamentului. Parlamentul, printr-o hotărâre adoptată cu majoritatea absolută a membrilor acestuia, va constitui o comisie parlamentară specială pentru a efectua o examinare preliminară; în caz contrar, moțiunea va fi respinsă ca vădit neîntemeiată. Constatările comisiei menționate la teza anterioară sunt prezentate plenului Parlamentului, care decide dacă urmărirea penală va începe sau nu. Hotărârea va fi adoptată cu majoritatea absolută a membrilor Parlamentului.

Parlamentul își poate exercita competența în temeiul alineatului 1 până la sfârșitul celei de a doua sesiuni ordinare a acestuia din legislatura parlamentară care începe după comiterea infracțiunii.

Parlamentul își poate revoca hotărârea în orice moment sau poate suspenda în orice moment urmărirea penală, procedurile preliminare sau acțiunea principală, conform procedurii și cu majoritatea prevăzute în primul alineat al acestui alineat.

4. Instanța competentă pentru judecarea unor astfel de cauze în primă și ultimă instanță este, ca instanță supremă, o Instanță Specială formată pentru fiecare cauză din șase membri ai Consiliului de Stat și șapte membri ai Curții de Casație.

Membrii permanenți și supleanți ai Instanței Speciale sunt aleși prin tragere la sorți, după ce a avut loc urmărirea penală, de către Președintele Parlamentului într-o ședință publică a Parlamentului, din rândul acelor membri ai celor două instanțe de rang superior care au fost numiți sau promovați la rangul pe care aceștia îl dețin înaintea depunerii moțiunii de urmărire penală. Instanța Specială este prezidată de membrul Curții de Casație ales prin tragere la sorți care

are cel mai înalt grad și, în caz de egalitate între membrii de același grad, de către primul în ordinea vechimii în funcție.

În cadrul Instanței Speciale de la prezentul alineat funcționează un Consiliu Judiciar, format pentru fiecare cauză din doi membri ai Consiliului de Stat și trei membri ai Curții de Casație. Membrii Consiliului Judiciar nu pot fi în același timp și membri ai Instanței Speciale. În urma unei hotărâri a Consiliului Judiciar, unul dintre membrii acestuia care aparține Curții de Casație este numit judecător de instrucție. Procedurile preliminare se încheie cu emiterea unei ordonanțe.

Atribuțiile procurorului pe lângă Instanța Specială și pe lângă Consiliul Judiciar de la acest alineat sunt exercitate de un membru al parchetului de pe lângă Curtea de Casație, care este ales prin tragere la sorți împreună cu supleantul său. A doua și a treia teză a acestui alineat se aplică și pentru membrii Consiliului Judiciar, iar al doilea alineat se aplică și pentru procuror. În caz de punere sub acuzare în fața Instanței Speciale a unei persoane care este sau a fost membru al Guvernului sau secretar de stat sunt de asemenea puse sub acuzare și celelalte persoane eventual implicate, în condițiile prevăzute de lege.

5. În cazul în care procedura privind urmărirea penală a unei persoane care este sau a fost membru al Guvernului sau secretar de stat nu este finalizată din orice alt motiv, inclusiv din cauza prescripției, Parlamentul poate, la cererea persoanei respective sau a moștenitorilor acesteia, să înființeze o comisie specială pentru a cerceta acuzațiile la care pot participa și magistrați de cel mai înalt rang.

Secțiunea V: Puterea judecătorească

Capitolul 1: Magistrații și personalul grefei

Art. 87

1. Justiția va fi administrată de instanțe alcătuite din judecători permanenți care vor beneficia de independență funcțională și personală.

2. În îndeplinirea atribuțiilor lor, judecătorii se supun doar Constituției și legilor; aceștia nu vor fi obligați în niciun caz să respecte dispozițiile adoptate cu încălcarea Constituției.

3. Inspecția judecătorilor de scaun se realizează de magistrați de rang superior, precum și de Procurorul General și de Avocații generali de pe lângă Curtea de Casație, în vreme ce inspecția procurorilor se realizează de judecători de la Curtea de Casație și de procurori de rang superior, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 88

1. Magistrații vor fi numiți pe viață prin decret prezidențial în conformitate cu o lege care va prevedea condițiile și procedura pentru selectarea acestora.

2. Remunerația magistraților va fi proporțională cu funcția acestora. Aspectele privind avansarea, remunerația și statutul general al acestora sunt reglementate de legi speciale.

Prin derogare de la articolele 94, 95 și 98, litigiile privind orice tip de remunerații și pensii ale magistraților, în măsura în care soluționarea aspectelor juridice pertinente poate afecta salariul, pensia sau statutul fiscal al unui cerc mai larg de persoane, vor fi judecate de Instanța Specială prevăzută la articolul 99. În astfel de cazuri, alcătuirea instanței include participarea unui profesor universitar titular și a unui avocat pledant în condițiile prevăzute de lege. Legea prevede aspectele ce țin de continuarea proceselor pendinte.

3. Legea poate prevedea o perioadă de formare și de probă pentru magistrați de până la trei ani înainte de numirea acestora în calitate de judecători definitiv. În această perioadă, pot acționa și în calitate de judecători definitiv în condițiile prevăzute de lege.

4. Magistrații pot fi revocați sau eliberați din funcție doar în conformitate cu o hotărâre judecătorească care rezultă dintr-o condamnare penală sau o abatere disciplinară gravă ori o boală sau o invaliditate ori o incompetență profesională, confirmată în condițiile prevăzute de lege și potrivit articolului 93, alineatele 2 și 3.

5. Pensionarea din serviciul de magistrat este obligatorie la atingerea vârstei de 65 de ani pentru toți magistrații până la și inclusiv rangul de judecător sau avocat general de pe lângă curțile de apel sau un rang echivalent acestora. În cazul magistraților de rang mai înalt decât cel menționat sau cu rang echivalent pensionarea va fi obligatorie la împlinirea vârstei de 67 de ani. În aplicarea acestei dispoziții data de 30 iunie din anul de pensionare va fi considerată, în toate cazurile, data de împlinire a limitei de vârstă menționată mai sus.

6. Transferul magistraților este interzis. În mod excepțional, va fi permis transferul judecătorilor asistenți de pe lângă instanțele de prim grad sau transferul procurorilor asistenți doar la cererea persoanelor în cauză, în condițiile prevăzute de lege. Judecătorii instanțelor de contencios administrativ ordinare vor fi promovați în rangul de judecători ai Consiliului de Stat doar pentru o cincime din posturi, în condițiile prevăzute de lege.

7. Instanțele și consiliile special prevăzute de Constituție și formate din membri ai Consiliului de Stat și ai Curții de Casație sunt prezidate de membrul cu cea mai mare vechime în acel grad.

Clauză interpretativă

În adevăratul sens al articolului 88, unificarea jurisdicției de primă instanță a instanțelor civile și reglementarea statutului de serviciu al magistraților de la acest nivel al instanțelor sunt permise, cu condiția să se prevadă o procedură pentru judecare și evaluare, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 89

1. Magistraților li se interzice prestarea oricăror alte servicii remunerate sau practicarea oricărei alte profesii.

2. În mod excepțional, magistrații pot fi aleși membri ai Academiei sau profesori în instituții de învățământ superior și, de asemenea, pot face parte din consilii sau comisii ce exercită competențe în materie disciplinară, de control sau jurisdicționale și din comisii de pregătire a legilor, cu condiția ca această participare să fie prevăzută în mod specific de lege. Legea prevede înlocuirea magistraților cu alte persoane în consiliile sau comisiile înființate sau în sarcinile atribuite printr-o declarație de intenție a unei persoane private, inter vivos sau mortis causa, în afara cazurilor prevăzute la alineatul precedent.

3. Este interzisă atribuirea de sarcini administrative magistraților. Activitățile referitoare la formarea magistraților sunt considerate a fi de natură judiciară. Este permisă atribuirea către magistrați a sarcinilor de reprezentare a țării în organizații internaționale.

Realizarea arbitrajului de către magistrați este permisă doar în cadrul atribuțiilor lor oficiale, în condițiile prevăzute de lege.

4. Participarea magistraților la guvernare este interzisă.

5. Înființarea unei asociații a magistraților este permisă, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 90

1. Promovările, numirile în funcții, transferurile, detașările și transferurile magistraților vor fi efectuate prin decret prezidențial, emis în urma unei decizii prealabile a Consiliului Superior al Magistraturii. Acest consiliu va fi compus din Președintele Curții Supreme și din membri ai aceleiași instanțe aleși prin tragere la sorți din rândul celor care au activat în cadrul acesteia pentru o perioadă de cel puțin doi ani, în condițiile prevăzute de lege. În Consiliul Superior al Magistraturii, privind justiția civilă și penală, participă și Procurorul General de pe lângă Curtea de Casație, precum și doi avocați generali de pe lângă Curtea de Casație desemnați prin tragere la sorți din rândul celor care au activat pentru o perioadă de cel puțin doi ani în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Casație, în condițiile prevăzute de lege. În Consiliul Superior al Magistraturii, în chestiunile privind Consiliul de Stat și contenciosul administrativ participă și Comisarul General al Statului care activează în cadrul acestuia în materiile referitoare la magistrații instanțelor de contencios administrativ ordinare și ai Comisariatului general. În Consiliul Superior al Magistraturii, în chestiunile privind Curtea de Conturi, participă și Comisarul General al Statului de pe lângă aceasta Curte.

În Consiliul Superior al Magistraturii vor participa, de asemenea, fără drept de vot, doi magistrați din ramura care se ocupă de modificările statutului de serviciu, care trebuie să aibă cel puțin grad de judecător al curții de apel sau echivalent și care sunt desemnați prin tragere la sorți, în condițiile prevăzute de lege.

2. Compunerea Consiliului prevăzut la alineatul 1 va fi întărită (cu membri suplimentari), în condițiile prevăzute de lege, atunci când statuează cu privire la promovări în funcțiile de judecători ai Consiliului de Stat, judecători ai Curții

de Casație, avocați generali pe lângă Curtea de Casație, consilieri ai Curții de Conturi, președinți ai curților de apel, procurori generali pe lângă curțile de apel, precum și cu privire la alegerea membrilor comisariatelor generale ale instanțelor de contencios administrativ și ale Curții de Conturi. În toate celelalte cazuri se aplică alineatul 1.

3. În cazul în care Ministrul Justiției nu este de acord cu hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii, acesta poate aduce problema în atenția plenului curții supreme a respectivului ordin judecătoresc, în condițiile legii. Magistratul la care se referă hotărârea judecătorească are, de asemenea, dreptul de a ataca hotărârea, în condițiile legii. În timpul ședinței plenului Curții Supreme a respectivului ordin judecătoresc care acționează în calitate de Consiliu Superior al Magistraturii de al doilea grad de jurisdicție sunt aplicabile tezelor 3 – 6 ale alineatului 1. În acest din urmă caz membrii Parchetului General al Curții de Casație participă cu drept de vot la plenul respectivei Curți.

4. Deciziile plenului care acționează în calitate de Consiliu Superior al Magistraturii de al doilea grad de jurisdicție referitoare la o chestiune înaintată acestuia, precum și deciziile Consiliului Superior al Magistraturii cu care ministrul nu a fost de acord sunt obligatorii pentru acesta.

5. Promovarea în funcția de Președinte sau Vicepreședinte al Curtea Supremă Administrativă, al Curții de Casație și al Curții de Conturi se realizează prin decret prezidențial, publicat la propunerea Consiliului de Miniștri, prin selecție din rândul membrilor respectivei instanțe supreme, în condițiile prevăzute de lege. Promovarea în funcția de Procuror General al Curții de Casație se realizează printr-un decret similar, prin selecție din rândul membrilor Curții de Casație și al avocaților generali ai acestei instanțe, în condițiile prevăzute de lege. Promovarea în funcția de Comisar General al Curții de Conturi va fi realizată printr-un decret similar, prin selecție din rândul membrilor Curții de Conturi și ai respectivului Comisariat General, în condițiile prevăzute de lege. Promovarea în funcția de Comisar General al instanțelor de contencios administrativ va fi realizată, de asemenea, printr-un decret similar, prin selecție din rândul membrilor respectivului Comisariat General și al judecătorilor de la instanțele de contencios administrativ de apel, în condițiile prevăzute de lege.

Durata deținerii funcției de Președinte al Consiliului de Stat, al Curții de Casație și al Curții de Conturi, precum și a funcției de Procuror General de pe lângă Curtea de Casație și de Comisar General al instanțelor de contencios administrativ și al Curții de Conturi nu poate depăși patru ani, chiar dacă magistratul care deține această funcție nu a împlinit vârsta de pensionare. Orice perioadă de timp rămasă până la împlinirea vârstei de pensionare va fi calculată ca perioadă efectivă de plată a contribuțiilor la sistemul de pensii, în condițiile prevăzute de lege.

6. Deciziile sau actele care respectă dispozițiile prezentului articol nu vor face obiectul recursului în fața Consiliului de Stat.

Art. 91

1. Puterea disciplinară asupra magistraților cu grad de judecător sau avocat general al Curții de Casație sau asupra celor cu grad echivalent sau superior este exercitată de Consiliul Disciplinar Superior, în condițiile prevăzute de lege.

Acțiunea disciplinară va fi inițiată de Ministrul Justiției.

2. Consiliul Disciplinar Superior este format din Președintele Consiliului de Stat în calitate de președinte și din doi vicepreședinți sau judecători ai Consiliului de Stat, doi vicepreședinți sau judecători ai Curții de Casație, doi vicepreședinți sau consilieri ai Curții de Conturi și doi profesori universitari de drept de la facultățile de drept din cadrul universităților din țară în calitate de membri. Membrii Consiliului vor fi desemnați prin tragere la sorți din rândul celor care au cel puțin trei ani de serviciu în cadrul respectivei instanțe supreme sau facultăți de drept. Sunt sistematic excluși din compunerea Consiliului membrii care aparțin instanței din care fac parte judecătorii, procurorii sau comisarii cu privire la conduita căroră Consiliul a fost invitat să decidă. În cazurile care implică o acțiune disciplinară împotriva membrilor Consiliului de Stat, Consiliul Disciplinar Superior va fi prezidat de Președintele Curții de Casație.

3. Puterea disciplinară asupra oricăror alți magistrați este exercitată, ca prim și al doilea grad de jurisdicție, de consilii formate din judecători permanenți desemnați prin tragere la sorți, în condițiile prevăzute de lege. Acțiunea disciplinară poate fi inițiată și de Ministrul Justiției.

4. Hotărârile în materie disciplinară care respectă dispozițiile prezentului articol nu vor face obiectul recursului în fața Consiliului de Stat.

Art. 92

1. Funcționarii grefei din cadrul instanțelor și parchetelor sunt funcționari publici care rămân în funcție atâta vreme cât există postul pe care îl ocupă. Aceștia pot fi revocați sau eliberați din funcție doar în baza unei hotărâri judecătorești de condamnare în materie penală sau în baza unei decizii a unui consiliu al magistraților cu privire la o abatere disciplinară gravă, boală sau invaliditate, ori incompetență profesională ce va fi constatată în modalitățile prevăzute de lege.

2. Calitățile ce trebuie întrunite de funcționarii grefei tuturor instanțelor și parchetelor și statutul general al acestora sunt stabilite de lege.

3. Promovările, numirile în funcție, transferurile, detașările și transferurile la o altă instituție ale funcționarilor grefei sunt efectuate cu avizul conform al comisiilor de serviciu, care sunt formate în majoritate din magistrați și funcționari ai grefei, în condițiile prevăzute de lege. Puterea disciplinară asupra funcționarilor grefei este exercitată de judecătorii, procurorii, comisarii sau funcționarii grefei ierarhic superiori, precum și de comisia de serviciu, în condițiile prevăzute de lege. Deciziile privind modificarea statutului de serviciu al funcționarilor grefei, precum și deciziile disciplinare ale consiliilor de servicii sunt susceptibile de recurs în condițiile prevăzute de lege.

4. Funcționarii care se ocupă de cadastru sunt funcționari ai grefei. Notarii publici și persoanele nesalariate care se ocupă cu înregistrarea ipotecilor și a transferurilor de proprietate rămân în funcție atâta vreme cât există postul pe care îl ocupă. Dispozițiile alineatului precedent se aplică prin analogie și acestora.

5. Notarii publici și persoanele nesalariate care se ocupă cu înregistrarea ipotecilor și a transferurilor de proprietate părăsesc obligatoriu serviciul la împlinirea vârstei de 70 de ani; orice alte persoane vor avea obligația de a se pensiona la împlinirea vârstei prevăzută de lege.

Capitolul 2: Organizarea și competența instanțelor judecătorești

Art. 93

1. Instanțele judecătorești se împart în instanțe de contencios administrativ și instanțe civile și penale și sunt organizate în baza unor legi speciale.

2. Ședințele instanțelor vor fi publice, cu excepția cazului în care instanța decide că publicitatea ar fi în detrimentul bunelor moravuri sau că unele motive speciale impun protejarea vieții private sau de familie a părților aflate în litigiu.

3. Fiecare hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată în mod specific și amănunțit și trebuie să fie pronunțată în ședință publică.

Legea stabilește consecințele aferente și sancțiunile impuse în cazul încălcării alineatului precedent. Publicarea opiniei divergente este obligatorie. Legea stabilește modalitatea de inserare a opiniilor divergente în încheierile de ședință, precum și condițiile și termenele pentru publicitatea acesteia.

4. Instanțele sunt obligate să nu aplice o lege al cărei conținut este contrar Constituției.

Art. 94

1. Consiliul de Stat și instanțele de contencios administrativ ordinare vor avea competență asupra litigiilor de contencios administrativ, în condițiile prevăzute de lege, fără a aduce atingere competenței Curții de Conturi.

2. Instanțele civile vor avea jurisdicție asupra litigiilor de drept privat, precum și asupra cauzelor de jurisdicție grațioasă, în condițiile prevăzute de lege.

3. În cazuri speciale și în scopul de a realiza aplicarea unitară a legislației, legea poate atribui instanțelor de contencios administrativ judecarea unor categorii de litigii de drept privat sau poate atribui instanțelor civile judecarea unor categorii de litigii de contencios administrativ de fond.

4. Orice altă competență de natură administrativă poate fi atribuită instanțelor civile sau de contencios administrativ, în condițiile prevăzute de lege. Aceste competențe includ adoptarea de măsuri pentru conformarea administrației cu hotărârile judecătorești. Hotărârile judecătorești fac obiectul punerii în executare

forțate, inclusiv împotriva statului, a colectivităților teritoriale și a persoanelor juridice de drept public, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 95

1. Competența Consiliului de Stat se referă în principal la:
 - a. anularea, în urma unei sesizări, a actelor executorii ale autorităților administrative pentru exces de putere sau încălcarea legii;
 - b. casarea, în urma unei sesizări, a hotărârilor definitive ale instanțelor de contencios administrativ ordinare, în condițiile prevăzute de lege;
 - c. judecarea litigiilor de contencios administrativ pe fond supuse acestuia în baza Constituției și al legilor;
 - d. elaborarea oricăror decrete cu caracter normativ general.

2. Dispozițiile de la articolul 93, alineatele 2 și 3, nu sunt aplicabile în cazul exercitării competenței prevăzute la litera d a alineatului precedent.

3. Judecarea anumitor categorii de cauze care se află în competența Consiliului de Stat spre anulare poate fi supusă, prin lege, instanțelor de contencios administrativ ordinare, în funcție de natura sau importanța cauzelor. Consiliul de Stat are al doilea grad de jurisdicție, în condițiile prevăzute de lege.

4. Competența Consiliului de Stat va fi reglementată și exercitată în condițiile specifice prevăzute de lege.

5. Administrația este obligată să respecte hotărârile judecătorești. Încălcarea acestei obligații va atrage răspunderea oricărui organ competent, în condițiile prevăzute de lege. Legea prevede măsurile necesare pentru a asigura conformitatea administrației cu legile în vigoare.

Art. 96

1. Pedepsirea infracțiunilor și adoptarea oricăror măsuri prevăzute de legile penale se află în competența instanțelor penale ordinare.

2. Legea poate: (a) să atribuie judecarea infracțiunilor de poliție sancționabile cu amendă autorităților care exercită atribuții de poliție, (b) să atribuie judecarea infracțiunilor minore în legătură cu proprietatea agricolă și litigiile private care decurg din acestea autorităților de securitate agricolă.

În ambele cazuri, hotărârile judecătorești vor face obiectul recursului în fața instanței ordinare competente; acest recurs va suspenda executarea hotărârii judecătorești.

3. Legi speciale vor reglementa chestiunile care țin de instanțele pentru minori. Dispozițiile de la articolele 93, alineatul 2, și 97 nu sunt aplicabile în acest caz. Hotărârile acestor instanțe pot fi pronunțate în ședință secretă.

4. Legi speciale vor prevedea:
 - a. instanțele militare, maritime și cele ale forțelor aeriene care nu vor avea jurisdicție asupra civililor;
 - b. tribunale ale prăzilor de război pe mare.

5. Instanțele prevăzute la litera a) a alineatului precedent sunt formate în majoritate din membri ai corpului magistraților ai forțelor armate, investiți cu garanțiile de independență funcțională și personală prevăzute la articolul 87, alineatul 1 din Constituție. Dispozițiile alineatele 2 – 4 din articolul 93 se aplică pentru ședințele și hotărârile acestor instanțe. Chestiunile legate de aplicarea dispozițiilor acestui alineat, precum și momentul la care acestea vor intra în vigoare sunt prevăzute de lege.

Art. 97

1. Crimele și infracțiunile de natură politică sunt judecate de un complet mixt format din judecători și jurați obișnuiți, în condițiile prevăzute de lege. Hotărârile acestor instanțe vor face obiectul căilor de atac prevăzute de lege.

2. Crimele și infracțiunile de natură politică care, înainte de intrarea în vigoare a acestei Constituții, au intrat, prin acte constituționale, prin rezoluții parlamentare și prin legi speciale, în competența instanțelor de apel, vor fi judecate în continuare de aceste instanțe, atât timp cât o lege nu le repartizează instanțelor mixte cu jurați.

Legea poate repartiza acestor instanțe și judecarea altor crime.

3. Infracțiunile de orice grad comise prin intermediul presei se vor afla sub jurisdicția instanțelor penale ordinare, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 98

1. Competența Curții de Conturi se referă în principal la:

- a. auditul cheltuielilor statului, precum și ale colectivităților teritoriale sau ale altor persoane juridice supuse acestui statut de fiecare dată prin legi speciale;
- b. auditul contractelor cu valoare financiară mare în care partener contractant este statul sau orice altă entitate juridică echivalentă statului în această privință, în condițiile prevăzute de lege;
- c. auditul conturilor contabililor publici și ale colectivităților teritoriale sau ale altor persoane juridice supuse auditului prevăzut la litera a;
- d. avize consultative referitoare la proiecte de lege cu privire la pensii sau la recunoașterea unui serviciu care dă dreptul la o pensie, în temeiul articolului 73, alineatul 2, precum și la orice alte aspecte prevăzute de lege;
- e. întocmirea și prezentarea în Parlament a unui raport privind situația financiară și bilanțul contabil al statului, potrivit articolului 79, alineatul 7;
- f. judecarea litigiilor privind acordarea de pensii, precum și auditul conturilor potrivit literei c.
- g. judecarea cauzelor în legătură cu răspunderea funcționarilor publici, civili sau militari, precum și cea a funcționarilor publici ai organelor administrației locale și ai celorlalte persoane juridice de drept public, pentru orice pierdere intenționată sau din neglijență, suportată de

stat, de organele administrației locale ori de alte persoane juridice de drept public.

2. Competența Curții de Conturi va fi reglementată și exercitată în condițiile prevăzute de lege.

Dispozițiile de la articolul 93, alineatele 2 și 3, nu se aplică în cazurile prevăzute la literele a – d din alineatul precedent.

3. Hotărârile Curții de Conturi în cazurile menționate la alineatul 1 nu fac obiectului controlului din partea Consiliului de Stat.

Art. 99

1. Acțiunile în instanță împotriva magistraților vor fi judecate, în condițiile prevăzute de lege, de o instanță specială formată din Președintele Consiliului de Stat în calitate de președinte al instanței și dintr-un judecător al Consiliului de Stat, un judecător al Curții de Casație, un consilier al Curții de Conturi, doi profesori universitari de drept de la facultățile de drept din cadrul universităților din țară și doi avocați pledanți din rândul membrilor Consiliului Disciplinar Superior al Ordinului Avocaților, în calitate de membri, toți desemnați prin tragere la sorti.

2. De fiecare dată va fi scutit acel membru al instanței speciale care aparține corpurilor sau ordinului judecătoresc din care face parte magistratul pentru ale cărui acțiuni sau omisiuni instanța este solicitată să judece. În cazul unei acțiuni în justiție împotriva unui membru al Consiliului de Stat sau împotriva unui magistrat al instanțelor ordinare de contencios administrativ, instanța specială va fi prezidată de Președintele Curții de Casație.

3. Nu va fi necesară nicio permisiune pentru a formula o acțiune în justiție împotriva acțiunilor sau omisiunilor unui magistrat.

Art. 100

1. Se înființează o Instanță Supremă Specială a cărei competență include:
 - a. judecarea recursurilor prevăzute la articolul 58;
 - b. verificarea validității și a rezultatelor unui referendum organizat în temeiul articolului 44, alineatul 2;
 - c. judecata în cazuri care implică incompatibilitatea sau pierderea funcției de către un membru al Parlamentului, în temeiul articolului 55, alineatul 2 și al articolului 57;
 - d. soluționarea oricărui conflict de competență între instanțe și autoritățile administrative, sau între Consiliul de Stat și instanțele ordinare de contencios administrativ, pe de o parte, și instanțele în materie civilă și penală pe de altă parte, ori între Curtea de Conturi și orice altă instanță;
 - e. soluționarea contestațiilor asupra neconstituționalității materiale a unei legi atunci când Consiliul de Stat, Curtea de Casație sau Curtea de Conturi au pronunțat hotărâri contradictorii cu privire la aceasta sau asupra interpretării dispozițiilor unei legi formale;

f. soluționarea contestațiilor cu privire la caracterul de norme de drept internațional general acceptate în temeiul articolului 28, alineatul 1.

2. Instanța menționată la alineatul precedent va fi formată din Președintele Consiliului de Stat, Președintele Curții de Casație și Președintele Curții de Conturi, patru judecători ai Consiliului de Stat și patru membri ai Curții de Casație desemnați prin tragere la sorți pentru o perioadă de doi ani. Instanța va fi prezidată de Președintele Consiliului de Stat sau de Președintele Curții de Casație, în funcție de vechimea în funcție a acestora.

În cazurile menționate la literele d și e ale alineatului precedent, compunerea Curții va fi extinsă pentru a include doi profesori universitari de drept de la facultățile de drept din cadrul universităților din țară, desemnați prin tragere la sorți.

3. Organizarea și funcționarea instanței, desemnarea, înlocuirea membrilor acesteia și asistența pentru aceștia, precum și procedura ce trebuie urmată vor fi stabilite printr-o lege specială.

4. Hotărârile acestei instanțe sunt irevocabile.

Dispozițiile dintr-o lege declarată neconstituțională devin caduce începând cu data publicării respectivei hotărâri sau de la data prevăzută în hotărâre.

5. Atunci când o secție a Consiliului de Stat sau o cameră a Curții de Casație ori a Curții de Conturi declară neconstituțională o dispoziție dintr-o lege, ea are obligația de a trimite chestiunea în plenul respectivei instanțe, cu excepția cazului în care acea chestiune a făcut obiectul unei hotărâri anterioare din partea plenului sau a Instanței Supreme Speciale prevăzute de prezentul articol. Plenul va fi convocat în completul necesar pentru a adopta hotărâri judecătorești și se pronunță în mod definitiv, în condițiile prevăzute de lege. Această reglementare se aplică prin analogie și cu privire la elaborarea decretelor cu caracter normativ de către Consiliul de Stat.

Art. 100a

Aspectele privind înființarea și funcționarea Consiliului Juridic al Statului, precum și aspectele privind statutul de serviciu al magistraților și funcționarilor care activează în cadrul acestuia vor fi prevăzute de lege. Competența Consiliului juridic al statului vizează în principal asistența și reprezentarea judiciară a statului și recunoașterea creanțelor împotriva statului sau compromisurile în litigiile cu statul. Dispozițiile de la articolul 88, alineatele 2 și 5, și de la articolul 90, alineatul 5 se aplică prin analogie personalului propriu al Consiliului Juridic al Statului.

Secțiunea VII: Administrația

Capitolul 1: Organizarea administrației

Art. 101

1. Administrația statului este organizată conform principiului deconcentrării.

2. Împărțirea administrativă a teritoriului are la bază condiții geo-economice, sociale și de transport.

3. Organele deconcentrate ale statului au competență decizională generală privind problemele din circumscripția lor. Serviciile centrale, în afară de competențe speciale, stabilesc orientarea generală, asigură coordonarea și controlul legalității actelor organelor deconcentrate, în condițiile prevăzute de lege.

4. Legiuitorul ordinar și administrația, atunci când acționează la nivel de reglementare, trebuie să țină seamă de condițiile specifice ale zonelor insulare și montane, îngrijindu-se de dezvoltarea acestora.

Clauză interpretativă

Abrogată.

Art. 101a

1. În situațiile în care înființarea și funcționarea unei autorități independente sunt prevăzute de Constituție, membrii acesteia sunt numiți pe o perioadă determinată și vor beneficia de independență personală și funcțională, în condițiile prevăzute de lege.

2. Aspectele privind numirea și statutul de serviciu al personalului științific și de alt fel din cadrul serviciului constituit pentru sprijinirea și funcționarea fiecărei autorități independente sunt prevăzute de lege. Membrii autorităților independente trebuie să dețină calificările corespunzătoare, în condițiile prevăzute de lege. Selectarea acestora se face prin decizia Conferinței Președinților Parlamentului și, pe cât posibil, în unanimitate sau, în orice caz, cu majoritate calificată de patru cincimi din membrii acestuia. Modalitatea în care operează selecția este prevăzută prin Regulamentul Parlamentului.

3. Regulamentul Parlamentului prevede raporturile dintre autoritățile independente și Parlament și modul în care este exercitat controlul parlamentar.

Art. 102

1. Gestiunea treburilor locale este de resortul organelor administrației locale de nivel primar și secundar. Pentru gestiunea treburilor locale există o prezumție de competență în favoarea organelor administrației locale. Întinderea și categoriile afacerilor locale, precum și repartizarea acestora la fiecare nivel de administrație sunt stabilite de lege. Legea poate atribui organelor administrației locale exercitarea unor competențe ce constituie misiune a statului.

2. Organele administrației locale beneficiază de independență administrativă și financiară. Autoritățile acestora sunt alese prin vot universal și secret, în condițiile prevăzute de lege.

3. Legea poate prevedea ca anumite asociații obligatorii sau voluntare ale organelor administrației locale să execute lucrări sau să presteze servicii ori să exercite competențe ce le revin organelor administrației locale; acestea vor fi guvernate de administrațiile alese.

4. Statul exercită controlul de tutelă asupra organelor administrației locale, care constă exclusiv în controlul de legalitate și nu va putea împiedica inițiativa și libertatea de acțiune a acestora. Controlul de legalitate se exercită astfel cum este prevăzut prin lege. Cu excepția cazurilor care implică pierderea funcției sau suspendarea de plin drept, sancțiunile disciplinare impuse organelor alese ale administrației locale sunt stabilite doar cu avizul conform al unui consiliu format în majoritate din judecători, în condițiile prevăzute de lege.

5. Statul adoptă măsurile legislative, executive și fiscale necesare pentru a asigura independența financiară și resursele necesare pentru îndeplinirea misiunii și exercitarea competențelor administrației locale, asigurând în același timp transparența în gestionarea acestor fonduri. Legea stabilește modalitățile de restituire și repartizare între numitele administrații locale a impozitelor și taxelor instituite în favoarea lor și colectate de stat. Fiecare transfer de competențe de la administrațiile centrale sau deconcentrate ale statului către administrația locală antrenează și transferul resurselor corespunzătoare. Prin lege sunt stabilite toate aspectele referitoare la stabilirea și colectarea veniturilor locale direct de către administrația locală.

Capitolul 2: Statutul funcționarilor publici

Art. 103

1. Funcționarii publici realizează voința statului și sunt în serviciul popoului, se supun Constituției și au o datorie de loialitate față de patrie. Calitățile, aptitudinile și modalitatea de desemnare a acestora sunt prevăzute de lege.

2. Nimeni nu poate fi numit într-o funcție care nu este prevăzută de lege. Legi speciale pot prevedea recrutarea în mod excepțional a personalului angajat pentru o anumită perioadă de timp în baza unui contract de drept privat pentru a satisface nevoi neprevăzute și urgente.

3. Posturile de personal științific și tehnic specializat sau de personal auxiliar prevăzute de lege pot fi ocupate de personalul angajat în baza unor contracte de drept privat. Condițiile de angajare și garanțiile specifice în care acest personal este angajat sunt prevăzute de lege.

4. Funcționarii publici care dețin posturi prevăzute de lege rămân în serviciu atât timp cât există acele posturi. Salariile acestora vor evolua potrivit prevederilor legale; cu excepția celor care se pensionează la împlinirea limitei de vârstă sau atunci când sunt concediați prin hotărâre judecătorească, funcționarii publici nu pot fi transferați fără preaviz sau retrogradați ori concediați fără o decizie a unui consiliu de disciplină format din funcționarii publici permanenți în proporție de cel puțin două treimi.

Deciziile acestor consilii sunt susceptibile de recurs la Consiliul de Stat, în condițiile prevăzute de lege.

5. Înălții demnitari care dețin funcții în afara carierei specifice funcției publice, persoanele numite direct ambasadori, angajații Președinției Republicii și ai cabinetelor Prim-ministrului, miniștrilor și secretarilor de stat pot fi exceptați de la garantarea locului de muncă prin lege.

6. Alineatele precedente se aplică și personalului Parlamentului care, în rest, se supune pe deplin Regulamentului Parlamentului, precum și funcționarilor publici ai administrației locale și ai altor persoane juridice de drept public.

7. Recrutarea funcționarilor în administrația publică și în sectorul public, în sens larg, astfel cum acesta este definit prin lege de fiecare dată, cu excepția situațiilor prevăzute la alineatul 5, are loc fie prin concurs, fie prin selecție în baza unor criterii predefinite și obiective și este supusă controlului efectuat de o autoritate independentă, în condițiile prevăzute de lege.

Legea poate prevedea proceduri speciale de selecție care sunt supuse unor garanții sporite de transparență și meritocrație sau proceduri speciale pentru selectarea personalului pentru funcții ale căror activități sunt supuse unor garanții constituționale speciale sau sunt similare cu un mandat.

8. Legea precizează condițiile și durata raporturilor de muncă de drept privat din administrația publică și din sectorul public în sens larg, astfel cum acesta este definit de lege de fiecare dată, fie pentru a ocupa posturi în afara celor prevăzute în prima teză a alineatului 3, fie pentru a răspunde unor nevoi temporare sau neprevăzute și urgente conform celei de-a doua teze a alineatului 2. Legea prevede, de asemenea, atribuțiile ce pot fi îndeplinite de personalul menționat la prima teză. Titularizarea pe cale legislativă a personalului menționat la prima teză sau transformarea contractelor sale în contracte pe durată nedeterminată este interzisă. Interdicțiile de la acest alineat se aplică și persoanelor angajate pe bază de contract de muncă pentru îndeplinirea unei anumite sarcini.

9. Legea prevede aspectele referitoare la înființarea și atribuțiile Avocatului Poporului, care funcționează ca autoritate independentă.

Art. 104

1. Niciun angajat dintre cei menționați la articolul precedent nu poate fi numit într-o altă funcție din serviciul public sau din cadrul administrației locale sau din cadrul altor persoane juridice de drept public sau din cadrul întreprinderilor publice ori al entităților de utilitate publică. În mod excepțional, numirea într-un al doilea post poate fi permisă printr-o lege specială, potrivit dispozițiilor alineatului următor.

2. Salariile sau contribuțiile suplimentare de orice fel ale angajaților menționați la articolul anterior nu pot depăși salariul total, prevăzut de lege, primit pe lună pentru funcția lor.

3. Nu este necesară nicio autorizare prealabilă pentru a aduce în fața justiției funcționari publici sau angajați ai organelor administrației locale ori ai altor persoane juridice de drept public.

*Capitolul 3: Regimul Muntelui Athos***Art. 105**

1. Peninsula Athos, care se întinde dincolo de Megali Vigla și constituie regiunea Sfântului Munte Athos, este, conform vechiului statut privilegiat al acesteia, o parte autonomă a statului grec, a cărui suveranitate asupra acesteia rămâne neștirbită. Din punct de vedere spiritual, Muntele Athos se află sub jurisdicția directă a Patriarhiei Ecumenice. Toate persoanele care duc o viață monahală în cadrul acestuia dobândesc cetățenia greacă fără nicio altă formalitate, în momentul recunoașterii lor ca novici sau monahi.

2. Muntele Athos este guvernat, conform regimului acestuia, de cele 20 de Sfinte Mănăstiri ale acestuia între care este împărțită întreaga peninsulă Athos; teritoriul peninsulei va fi scutit de expropriere. Conducerea Muntelui Athos este exercitată de reprezentanții Sfintelor Mănăstiri. Nu este permisă nicio modificare de niciun fel a sistemului administrativ sau a numărului de Mănăstiri ale Muntelui Athos și nici a ordinii ierarhice a acestora sau a poziției acestora față de așezămintele subordonate acestora. Este interzisă locuirea persoanelor eterodoxe sau a schismaticilor pe teritoriul acestuia.

3. Stabilirea în detaliu a regimurilor entităților de pe Muntele Athos și a modului în care funcționează acestea se realizează prin Carta Muntelui Athos care, în colaborare cu reprezentantul Statului, este întocmită și votată de cele 20 de Sfinte Mănăstiri și este ratificată de Patriarhia Ecumenică și Parlamentul grecilor.

4. Respectarea strictă a regimurilor entităților de pe Muntele Athos se află, în ceea ce privește partea spirituală, sub înalta supraveghere a Patriarhiei Ecumenice, iar în ceea ce privește partea administrativă, sub supravegherea Statului, care va fi, de asemenea, responsabil în mod exclusiv pentru protejarea ordinii publice și a securității.

5. Puterile statului menționate anterior sunt exercitate prin intermediul unui guvernator ale cărui drepturi și obligații sunt stabilite prin lege.

Legea va stabili, de asemenea, puterea judecătorească exercitată de autoritățile mănăstirești și de Sfânta Chinotită, precum și privilegiile vamale și fiscale ale Muntelui Athos.

PARTEA A IV-A

Dispoziții speciale, finale și tranzitorii

*Secțiunea I: Dispoziții speciale***Art. 106**

1. Pentru consolidarea păcii sociale și pentru protejarea interesului general, statul va planifica și va coordona activitatea economică în țară, în scopul de a

proteja dezvoltarea economică a tuturor sectoarelor economiei naționale. Statul va lua orice măsuri necesare pentru dezvoltarea surselor de bogăție națională din atmosferă, din zăcămintele subterane și subacvatice și pentru promovarea dezvoltării regionale și în special a economiei din zonele montane, insulare și de frontieră.

2. Nu va fi permisă dezvoltarea inițiativei economice private în detrimentul libertății și al demnității umane sau al economiei naționale.

3. Sub rezerva protecției acordate de articolul 107 în privința reexportului de capital străin, legea poate reglementa achiziția întreprinderilor sau participarea obligatorie la acestea a statului ori a altor autorități publice, în cazul în care aceste întreprinderi au caracter de monopol sau sunt de importanță vitală pentru dezvoltarea surselor de bogăție națională ori sunt destinate în principal prestării de servicii pentru comunitate în ansamblu.

4. Costul achiziției sau echivalentul la participarea obligatorie a statului sau a altor autorități publice este determinat în mod obligatoriu de o instanță judecătorească și trebuie să fie complet, astfel încât să corespundă valorii întreprinderii achiziționate sau participării în aceasta.

5. Un acționar, partener sau proprietar al unei întreprinderi, al cărei control este deținut de stat sau de o autoritate aflată sub controlul statului ca urmare a participării obligatorii în temeiul alineatului 3, va avea dreptul de a solicita cumpărarea părții sale din întreprindere, în condițiile prevăzute de lege.

6. Legea poate prevedea modalitățile de participare la cheltuielile publice ale celor care au profit în urma executării de lucrări de utilitate publică sau de lucrări de importanță generală pentru dezvoltarea economică a țării.

Clauză interpretativă

Valoarea menționată la alineatul 4 nu include acea valoare care se datorează caracterului de monopol al întreprinderii.

Art. 107

1. Legislația care beneficiază de forță juridică mai mare decât cea a legilor, adoptată înainte de 21 aprilie 1967 și care se referă la protecția capitalului străin, va beneficia în continuare de acea forță juridică și va fi aplicabilă pentru capitalul importat după acea dată.

De aceeași forță juridică beneficiază dispozițiile de la capitolele A – D din Secțiunea A a Legii 27/1975 „privind impozitarea navelor, contribuțiile obligatorii pentru dezvoltarea marinei comerciale, înființarea companiilor maritime străine și reglementarea aspectelor conexe”.

2. O lege care va fi promulgată definitiv în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a prezentei Constituții va prevedea condițiile și procedura pentru revizuirea sau anularea actelor administrative de aprobare a investițiilor în aplicarea decretului legislativ nr. 2687/1953 și emise sub orice formă sau a acordurilor contractate privind investițiile de capital străin în perioada cuprinsă

între 21 aprilie 1967 și 23 iulie 1974, cu excepția celor privind înregistrarea navelor sub pavilion grec.

Art. 108

1. Statul trebuie să se îngrijească de emigranții greci și de menținerea legăturilor acestora cu patria. Statul se va îngriji, de asemenea, de educația, avansarea pe plan social și profesional a grecilor care lucrează în afara statului.

2. Legea va prevedea aspecte privind organizarea, funcționarea și competențele Consiliului grecilor din străinătate, care are ca misiune exprimarea tuturor comunităților de greci în întreaga lume.

Art. 109

1. Modificarea conținutului sau a condițiilor unui testament, codicil sau donații cu privire la dispozițiile din acestea în favoarea statului sau în scop de utilitate publică este interzisă.

2. În mod excepțional, și atunci când printr-o hotărâre judecătorească s-a confirmat că voința testatorului sau donatorului nu poate fi realizată în totalitate sau în parte, indiferent de motiv, sau că este posibil ca această voință să fie satisfăcută mai bine prin modificarea condițiilor testamentului sau donației, este permis să se procedeze la o exploatare sau afectare mai avantajoasă a acestora în același scop al utilității publice în regiunea indicată de donator sau testator sau într-o regiune mai cuprinzătoare, așa cum este prevăzut prin lege.

3. Legea stabilește aspectele referitoare la întocmirea unui registru de bunuri lăsate prin testament în general sau pe regiuni, la înregistrarea și clasificarea proprietății acestora, la administrarea și gestionarea fiecărui bun lăsat prin testament în conformitate cu dorința testatorului sau a donatorului și orice alt aspect relevant.

Secțiunea II: Revizuirea Constituției

Art. 110

1. Prevederile prezentei Constituții pot fi supuse revizuirii, cu excepția celor care stabilesc forma de guvernare ca republică parlamentară și a celor de la articolele 2, alineatul 1, 4, alineatele 1, 4 și 7, 5, alineatele 1 și 3, 13, alineatele 1 și 26.

2. Necesitatea revizuirii Constituției se constată prin rezoluția Parlamentului adoptată, la propunerea a cel puțin 50 de membri ai Parlamentului, cu o majoritate de trei cincimi din numărul total de membri ai acestuia în două voturi, organizate la distanță de cel puțin o lună între ele. Această rezoluție va defini în mod precis dispozițiile ce urmează a fi revizuite.

3. În urma unei rezoluții a Parlamentului privind revizuirea Constituției, următorul Parlament, în cursul sesiunii de deschidere a acestuia, va decide cu privire la dispozițiile ce urmează a fi revizuite cu majoritatea absolută din numărul total de membri ai acestuia.

4. În cazul în care o propunere de revizuire a Constituției primește majoritatea voturilor din numărul total de membri dar nu majoritatea de trei cincimi menționată la alineatul 2, următorul Parlament, în cursul sesiunii de deschidere a acestuia, va decide cu privire la dispozițiile ce urmează a fi revizuite cu o majoritate de trei cincimi din numărul total de membri ai acestuia.

5. Fiecare revizuire votată corespunzător a dispozițiilor Constituției va fi publicată în Monitorul Oficial în termen de 10 zile de la adoptarea acesteia de către Parlament și va intra în vigoare printr-o rezoluție specială a Parlamentului.

6. Revizuirea Constituției nu este permisă înainte de expirarea unei perioade de cinci ani de la finalizarea unei revizuirii anterioare.

Secțiunea III: Dispoziții tranzitorii

Art. 111

1. Orice dispoziții ale legilor sau actelor administrative cu caracter de reglementare contrare Constituției sunt abrogate de la data intrării în vigoare a acesteia.

2. Actele constituționale adoptate începând cu data de 24 iulie 1974 și până la convocarea celui de-al Cincilea Parlament Revizionar, precum și rezoluțiile parlamentare ale acestuia, rămân în vigoare dacă dispozițiile lor sunt contrare prezentei Constituției; acestea pot fi modificate sau abrogate prin lege. Începând cu data intrării în vigoare a Constituției, dispoziția de la articolul 8 al actului constitutiv din 3 septembrie 1974 privind limita de vârstă de pensionare pentru profesorii din instituțiile de învățământ superior este abrogată.

3. Rămân în vigoare: a) articolul 2 din Decretul Prezidențial nr. 700 din 9 octombrie 1974 „privind repunerea parțială în vigoare a articolelor 5, 6, 8, 10, 12, 14, 95 și 97 din Constituție și suprimarea legii privind starea de asediu” și b) Decretul Legislativ nr. 167 din 16 noiembrie 1974 „privind autorizarea recur-surilor împotriva hotărârilor tribunalului militar”; acestea pot fi modificate sau abrogate prin lege.

4. Rezoluția din 16/29 aprilie 1952 rămâne în vigoare pentru o perioadă de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei Constituții. În acest interval de timp actele constitutive sau rezoluțiile menționate la articolul 3, alineatul 1 al rezoluției amintite pot fi modificate, completate sau abrogate prin lege; de asemenea, este permisă menținerea unora dintre acestea în vigoare, integral sau parțial, chiar și după expirarea acestei perioade, cu condiția ca dispozițiile modificate, completate sau rămase în vigoare să nu fie contrare prezentei Constituții.

5. Grecii care au fost privați de cetățenie înainte de intrarea în vigoare a prezentei Constituții o redobândesc în urma unei hotărâri a comitetelor speciale constituite din magistrați, în condițiile prevăzute de lege.

6. Dispoziția de la articolul 19 din decretul Legislativ nr. 3370/1955 „privind aprobarea Codului privind cetățenia elenă” rămâne în vigoare până la abrogarea sa prin lege.

Art. 112

1. Cu privire la materiile pentru care dispozițiile prezentei Constituții prevăd explicit reglementarea exclusiv prin promulgarea unei legi, legile sau actele administrative cu caracter de reglementare, după caz, care sunt în vigoare la data intrării în vigoare a prezentei Constituții rămân în vigoare până la promulgarea respectivei legi, cu excepția celor care sunt contrare Constituției.

2. Dispozițiile de la articolul 109, alineatul 2, și 79, alineatul 8, intră în vigoare de la data intrării în vigoare a fiecărei legi speciale prevăzute de fiecare dintre ele, respectiva lege fiind promulgată cel târziu până la finele anului 1976. Până la intrarea în vigoare a legii prevăzute la articolul 109, alineatul 2, reglementarea constituțională și legislativă existentă la data intrării în vigoare a prezentei Constituții continuă să se aplice.

3. În conformitate cu actul constituțional din 5 octombrie 1974, care rămâne în vigoare, suspendarea exercitării atribuțiilor profesorilor, de la data alegerii acestora ca membri ai Parlamentului, nu se extinde, pe durata legislaturii parlamentare în curs, și la predarea, cercetarea, calitatea de autor sau la activitatea științifică în laboratoare și în sălile de clasă ale respectivelor facultăți; cu toate acestea, participarea acestor profesori la administrarea facultăților și la alegerea personalului didactic în general sau la examinarea studenților este exclusă.

4. Articolul 16, alineatul 3, referitor la durata învățământului obligatoriu va fi pus în aplicare în mod complet printr-o lege în termen de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentei Constituții.

Art. 113

Regulamentul Parlamentului, rezoluțiile parlamentare și legile care prevăd modul în care funcționează Parlamentul rămân în vigoare până la data intrării în vigoare a noului Regulament, cu excepția celor care sunt contrare dispozițiilor din prezenta Constituție.

În ceea ce privește funcționarea comisiilor Parlamentului prevăzute la articolele 70 și 71 din Constituție, dispozițiile ultimului Regulament al Comisiei Legislative Speciale prevăzută la articolul 35 al Constituției din 1 ianuarie 1952 se vor aplica în mod complementar, în temeiul articolului 3 din rezoluția parlamentară A din data de 14 decembrie 1974. Până la intrarea în vigoare a noului Regulament, Comisia de la articolul 71 din Constituție va fi formată din 60 de membri permanenți și 30 de membri supleanți, selectați de Președintele Parlamentului din rândul partidelor politice și al grupurilor parlamentare, proporțional cu puterea acestora. În caz de contestație cu privire la dispozițiile ce trebuie aplicate într-un caz determinat, intervină până la publicarea noului Regulament al Parlamentului, decide plenul sau Secția Parlamentului în funcționarea căreia a apărut problema.

Art. 114

1. Alegerea primului Președinte al Republicii trebuie să aibă loc în termen de cel mult două luni de la publicarea prezentei Constituții, în cadrul unei sesiuni speciale a Parlamentului, care va fi convocată de Președintele Parlamentului cu cel puțin cinci zile înainte; dispozițiile din Regulament referitoare la alegerea Președintelui Parlamentului vor fi aplicate prin analogie.

Președintele ales va prelua exercitarea atribuțiilor după depunerea jurământului, în termen de cel mult cinci zile de la alegerea sa.

Legea prevăzută la articolul 49, alineatul 5, privind reglementarea răspunderii Președintelui Republicii trebuie să fie promulgată înainte de data de 31 decembrie 1975.

Până la adoptarea legii prevăzute la articolul 33, alineatul 3, materiile prevăzute de aceasta vor fi reglementate de dispozițiile referitoare la Președintele interimar al Republicii.

2. De la data adoptării prezentei Constituții și până când Președintele ales își va prelua exercitarea atribuțiilor, Președintele interimar al Republicii exercită autoritatea cu care este investit Președintele Republicii prin Constituție, cu restricțiile prevăzute la articolul 2 din rezoluția parlamentară B din cel de-al Cincilea Parlament Revizionar din data de 24 decembrie 1974.

Art. 115

1. Până la adoptarea legii prevăzute la articolul 86, alineat 1, sunt aplicabile dispozițiile aflate în vigoare referitoare la urmărirea penală, instrucția și judecarea actelor și omisiunilor prevăzute la articolul 49, alineatul 1, și articolul 85.

2. Până la intrarea în vigoare a legii prevăzute la articolul 99, acțiunile în justiție împotriva judecătorilor pentru erori judiciare vor fi judecate de instanța prevăzută la articolul 110 din Constituția de la 1 ianuarie 1952 potrivit procedurii în vigoare la data publicării prezentei Constituții.

3. Până la intrarea în vigoare a legii prevăzute la articolul 87, alineatul 3, și până la înființarea consiliilor judiciare și disciplinare prevăzute la articolul 90, alineatele 1 și 2, și articolul 91, dispozițiile relevante valabile la data intrării în vigoare a prezentei Constituții rămân în vigoare. Legile privind aspectele menționate mai sus trebuie să fie promulgate în termen de cel mult un an de la data intrării în vigoare a prezentei Constituții.

4. Până la intrarea în vigoare a legilor prevăzute la articolul 92, dispozițiile existente la data intrării în vigoare a prezentei Constituții rămân în vigoare. Aceste legi trebuie să fie promulgate în termen de cel mult un an de la data intrării în vigoare a prezentei Constituții.

Art. 116

1. Dispozițiile în vigoare contrare articolului 4, alineatul 2, vor rămâne în vigoare până la abrogarea acestora prin lege cel târziu până la data de 31 decembrie 1982.

2. Adoptarea unor măsuri pozitive pentru promovarea egalității între bărbați și femei nu constituie o discriminare pe criterii de sex. Statul va lua măsuri pentru eliminarea inegalităților existente efectiv, în special în detrimentul femeilor.

3. Deciziile ministeriale cu caracter de reglementare precum și dispozițiile din contractele colective de muncă sau deciziile arbitrale care stabilesc remunerația muncii și care sunt contrare articolului 22, alineatul 1, rămân în vigoare până când acestea sunt înlocuite, în termen de cel mult trei ani de la data intrării în vigoare a prezentei Constituții.

Art. 117

1. Legile promulgate înainte de data de 21 aprilie 1967 în aplicarea articolului 10 din Constituția din 1 ianuarie 1952 sunt considerate a nu fi contrare prezentei Constituții și rămân în vigoare.

2. Prin derogare de la articolul 17 sunt permise reglementarea și rezilierea pe cale legislativă a arendelor existente asupra fermelor și a altor sarcini asupra terenurilor, cumpărarea nudei proprietăți de către proprietarii care dau în arendă pe termen lung parcele, precum și abolirea și reglementarea drepturilor reale sui generis.

3. Pădurile sau zonele întinse de pădure publice sau private care au fost distruse sau care sunt distruse de incendii ori care au fost sau sunt despădurite în alt mod nu își vor pierde, prin aceasta, destinația anterioară și vor fi declarate în mod obligatoriu ca putând fi reîmpădurite, posibilitatea ca acestea să fie înstrăinate pentru alte utilizări fiind exclusă.

4. Exproprierea pădurilor și a zonelor întinse de pădure deținute de persoane fizice sau de persoane juridice de drept privat sau public va fi permisă numai în cazurile în care aceasta este în beneficiul statului, potrivit dispozițiilor articolului 17, din motive de utilitate publică; destinația acestora de păduri nu va fi modificată însă.

5. Exproprierea care au fost sau sunt declarate până când legile în vigoare privind exproprierea sunt adaptate la prezenta Constituție vor fi guvernate de dispozițiile în vigoare la data declarării lor.

6. Alineatele 3 și 5 din articolul 24 vor fi aplicabile zonelor rezidențiale recunoscute sau reamenajate ca atare începând de la intrarea în vigoare a legilor corespunzătoare.

7. Dispoziția revizuită din prima teză a alineatului 4 din articolul 17 va intra în vigoare la data intrării în vigoare a legii respective de punere în aplicare și, în orice caz, la data de 1.1.2002.

Art. 118

1. Începând de la data intrării în vigoare a prezentei Constituții, magistrații care sunt președinți ai curților de apel sau procurori, precum și toți cei care au

grad echivalent sau superior se vor pensiona, conform reglementărilor în vigoare înainte de această dată, la împlinirea vârstei de 70 de ani; această limită de vârstă va fi redusă anual cu câte un an până la vârsta de 67 de ani, începând cu anul 1977.

2. Magistrații superiori care nu erau activi în cadrul serviciului la data intrării în vigoare a actului constitutiv din 4/5 septembrie 1974 „privind reinstaurarea ordinii și a armoniei în autoritatea judecătorească” și care au fost retrogradați pe această bază din cauza datei la care a avut loc promovarea lor și împotriva cărora nu a fost inițiată urmărirea disciplinară vor fi obligatoriu aduși de ministrul competent în fața Consiliului Disciplinar Superior în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a prezentei Constituții.

Consiliul Disciplinar Superior va decide dacă acele condiții de promovare au adus atingere prestigiului și poziției speciale în serviciu a persoanei promovate și, printr-o decizie definitivă, va hotărî cu privire la redobândirea sau nu a gradului pierdut și a drepturilor conexe acestuia, plata retroactivă a salariului sau a pensiei fiind, însă, exclusă.

Decizia trebuie să fie pronunțată în termen de trei luni de la angajare.

Rudele cele mai apropiate aflate în viață ale unui magistrat care a fost retrogradat și a decedat pot exercita toate drepturile acordate persoanelor prin acțiune disciplinară în justiție în fața Consiliului Disciplinar Superior.

3. Până la publicarea legii prevăzute la articolul 101, alineatul 3, dispozițiile în vigoare referitoare la repartizarea competențelor între serviciile centrale și exterioare vor fi aplicate în continuare. Aceste dispoziții pot fi modificate prin transferul autorității speciale de la serviciile centrale la cele exterioare.

4. Dispozițiile revizuite de la alineatele 2 și 3 din articolul 89 vor intra în vigoare la data intrării în vigoare a legii corespunzătoare de punere în aplicare și, în orice caz, la data de 1.1.2002.

5. Președinții instanțelor supreme, Procurorul General de pe lângă Curtea de Casație, comisarii generali ai instanțelor de contencios administrativ și ai Curții de Conturi, precum și Președintele Consiliului Juridic al Statului care sunt în funcție la data intrării în vigoare a dispoziției revizuite a alineatului 5 din articolul 90 se vor pensiona potrivit dispozițiilor alineatului 5 din articolul 88.

6. Excepțiile de la competența Consiliului Superior pentru Selecția Personalului prevăzute sau menținute în Legea nr. 2190/1994, în redactarea sa acum în vigoare, se vor aplica în continuare.

7. Reglementările legislative privind statutul personalului prevăzut la alineatul 8 al articolului 103 se vor aplica în continuare până la finalizarea procedurilor relevante.

Art. 119

1. Finele de neprimire a recursurilor în anulare opozabile în orice fel actelor administrative emise în perioada cuprinsă între 21 aprilie 1967 și 23 iulie 1974

poate fi înlăturat prin lege, indiferent dacă recursul a fost efectiv intentat sau nu; cu toate acestea, plata despăgubirilor către cei care ar fi avut câștig de cauză este exclusă.

2. Funcționarii militari sau publici care, prin lege, au fost repuși de plin drept în funcțiile publice pe care aceștia le-au ocupat și care au devenit membri ai Parlamentului pot, în termen de opt zile, să își declare opțiunea între funcția de parlamentar și funcția publică.

Secțiunea IV: Dispoziție finală

Art. 120

1. Prezenta Constituție, votată de cel de-al Cincilea Parlament Revizionar al Greciei, este semnată de Președintele Parlamentului și publicată de Președintele interimar al Republicii în Monitorul Oficial prin decret contrasemnat de Consiliul de Miniștri; ea intră în vigoare la data de 11 iunie 1975.

2. Respectarea Constituției și a legilor conforme acesteia, precum și loialitatea față de patrie și democrație constituie o obligație fundamentală a tuturor grecilor.

3. Uzurparea, în orice mod, a suveranității populare și a puterilor ce decurg din aceasta va face obiectul urmării penale în urma restabilirii autorității legale; prescripția pentru această infracțiune va începe să curgă de la momentul restabilirii autorității legale.

4. Respectarea Constituției este încredințată patriotismului grecilor, care au dreptul și obligația de a se împotrivi prin orice mijloace posibile oricăror încercări de abolire violentă a Constituției.